

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

C 135

Leidimas
lietuvių kalba

Informacija ir pranešimai

53 tomas
2010 m. gegužės 26 d.

<u>Pranešimo Nr.</u>	Turinys	Puslapis
II <i>Komunikatai</i>		
EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI KOMUNIKATAI		
Europos Komisija		
2010/C 135/01	Neprieštaravimas praneštai koncentracijai (Byla COMP/M.5816 – Oaktree/Aleris) ⁽¹⁾	1
<hr/>		
IV <i>Pranešimai</i>		
EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI		
Taryba		
2010/C 135/02	2010 m. gegužės 11 d. Tarybos išvados dėl švietimo ir mokymo socialinio aspekto	2
2010/C 135/03	2010 m. gegužės 11 d. Tarybos išvados dėl kompetencijų, kuriomis prisidedama prie mokymosi visą gyvenimą ir iniciatyvos „Nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms“ įgyvendinimo	8
2010/C 135/04	2010 m. gegužės 11 d. Tarybos išvados dėl aukštojo mokslo internacionalizavimo	12

LT

Kaina:
3 EUR

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

(Tęsinys antrajame viršelyje)

<u>Pranešimo Nr.</u>	Turinys (tęsinys)	Puslapis
2010/C 135/05	2010 m. gegužės 10 d. Tarybos išvados dėl kultūros reikšmės regionų ir vietos vystymuisi	15

Europos Komisija

2010/C 135/06	Euro kursas	19
2010/C 135/07	Euro kursas	20

V Nuomonės

ADMINISTRACINĖS PROCEDŪROS

Europos Komisija

2010/C 135/08	Pranešimas apie skelbiamą kvietimą teikti paraiškas pagal MOVE/SUB/01-2010 – kelių sauga ir vidaus rinka (vidaus vandenų transportas)	21
---------------	---	----

PROCEDŪROS, SUSIJUSIOS SU BENDROS PREKYBOS POLITIKOS ĮGYVENDINIMU

Europos Komisija

2010/C 135/09	Pranešimas apie tam tikrų antidempingo priemonių galiojimo pabaigą	22
---------------	--	----

KITI AKTAI

Europos Komisija

2010/C 135/10	Pranešimas, skirtas Nayif Bin-Muhammad al-Qahtani ir Qasim Yahaya Mahdi al-Rimi, įtrauktiems į sąrašą, nurodytą Tarybos reglamento (EB) Nr. 881/2002, nustatančio tam tikras specialias ribojančias priemones, taikomas tam tikriems asmenims ir subjektams, susijusiems su Usama bin Ladenu, Al-Qaida tinklu ir Talibanu, 2, 3 ir 7 straipsniuose, remiantis Komisijos reglamentu (ES) Nr. 450/2010.....	23
---------------	---	----

II

*(Komunikatai)*EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRIIMTI
KOMUNIKATAI

EUROPOS KOMISIJA

Neprieštaravimas praneštai koncentracijai**(Byla COMP/M.5816 – Oaktree/Aleris)****(Tekstas svarbus EEE)**

(2010/C 135/01)

2010 m. gegužės 18 d. Komisija nusprendė neprieštarauti pirmiau nurodytai koncentracijai, apie kurią pranešta, ir pripažinti ją suderinama su bendrąja rinka. Šis sprendimas priimtas remiantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 6 straipsnio 1 dalies b punktu. Visas sprendimo tekstas pateikiamas tik anglų kalba ir bus viešai paskelbtas iš jo pašalinus visą konfidencialią su verslu susijusią informaciją. Sprendimo tekstą bus galima rasti:

- Komisijos konkurencijos svetainės susijungimų skiltyje (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Šioje svetainėje konkrečius sprendimus dėl susijungimo galima rasti įvairiais būdais, pavyzdžiui, pagal įmonės pavadinimą, bylos numerį, sprendimo priėmimo datą ir sektorių,
  - elektroniniu formatu EUR-Lex svetainėje (<http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>). Dokumento numeris 32010M5816. EUR-Lex svetainėje galima rasti įvairių Bendrijos teisės aktų.
-

IV

(Pranešimai)

EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ PRANEŠIMAI

TARYBA

2010 m. gegužės 11 d. Tarybos išvados dėl švietimo ir mokymo socialinio aspekto

(2010/C 135/02)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

ATSIŽVELGDAMA Į:

1. 2006 m. lapkričio 14 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų išvadas dėl švietimo ir mokymo veiksmingumo bei teisingumo ⁽¹⁾, kuriose valstybės narės raginamos užtikrinti teisingas švietimo bei mokymo sistemas, kuriomis siekiama suteikti vienodas galimybes, užtikrinti galimybę siekti mokslo, patirti vienodą požiūrį ir siekti rezultatų nepaisant socialinių ir ekonominių aplinkybių bei kitų veiksnių, galinčių sudaryti nepalankias švietimo sąlygas.
2. 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų ⁽²⁾, kurioje pabrėžiama bendrųjų gebėjimų teikimo visiems plėtojimo svarba ir tinkamo mokymo tų asmenų, kuriems dėl nevienodų mokymosi galimybių reikia ypatingos pagalbos, kad būtų atskleistas jų mokymosi potencialas, svarba.
3. 2007 m. lapkričio 15 d. Tarybos rezoliuciją dėl naujų gebėjimų naujoms darbo vietoms ⁽³⁾, kurioje pabrėžta būtinybė numatyti gebėjimų poreikius ir didinti bendrą gebėjimų lygį, suteikiant pirmenybę žemesnės kvalifikacijos asmenų ir kitų asmenų, kuriems labiausiai gresia ekonominė ir socialinė atskirtis, švietimui ir mokymui.
4. 2007 m. lapkričio 23 d. Tarybos rezoliuciją dėl universitetų modernizavimo siekiant stiprinti Europos konkurencin-
- gumą pasaulio žinių ekonomikoje ⁽⁴⁾, kurioje buvo dar kartą patvirtinta, kaip svarbu netradiciniais būdais besimokantiems asmenims ir suaugusiems sudaryti daugiau galimybių mokytis visą gyvenimą bei siekti aukštojo mokslo, ir plėtoti universitetų mokymosi visą gyvenimą pajėgumus.
5. 2008 m. gegužės 22 d. Tarybos išvadas dėl suaugusiųjų mokymosi ⁽⁵⁾, kuriose buvo pabrėžtas poreikis gerinti žemos kvalifikacijos darbuotojų, kurių skaičius tebėra didelis, gebėjimų lygį ir akcentuota, kaip suaugusiųjų mokymasis prisideda prie socialinės sanglaudos ir ekonominio vystymosi.
6. 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1098/2008/EB dėl Europos kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metų (2010 m.) ⁽⁶⁾, kuriame nurodyta, kad didelė kliūtis integracijai į visuomenę yra pagrindinių gebėjimų ir rinkos poreikiams pritaiktų kvalifikacijų trūkumas.
7. 2008 m. lapkričio 21 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų išvadas dėl glaudesnio europinio bendradarbiavimo profesinio švietimo ir mokymo srityje ateities prioritetų ⁽⁷⁾, kuriose pabrėžiama, kad profesinis švietimas ir mokymas skatina ne tik konkurencingumą, įmonių našumą ir inovacijas globalizuotos ekonomikos sąlygomis, bet ir teisingumą, sanglaudą, asmeninį vystymąsi bei aktyvų pilietiškumą ir kad turėtų būti skatinamas jo patrauklumas visoms tikslinėms grupėms.

⁽¹⁾ OL C 298, 2006 12 8, p. 3.⁽²⁾ OL L 394, 2006 12 30, p. 10.⁽³⁾ OL C 290, 2007 12 4, p. 1.⁽⁴⁾ Dok. 16096/1/07 REV 1.⁽⁵⁾ OL C 140, 2008 6 6, p. 10.⁽⁶⁾ OL L 298, 2008 11 7, p. 20.⁽⁷⁾ OL C 18, 2009 1 24, p. 6.

8. 2008 m. lapkričio 21 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvadas „Parengti jaunimą XXI amžiui: Europos bendradarbiavimo mokyklų klausimais darbotvarkė“⁽⁸⁾, kuriose valstybės narės raginamos užtikrinti, kad būtų prieinamos aukštos kokybės mokymosi galimybės ir paslaugos, visų pirma dėl asmeninių, socialinių, kultūrinių ir (arba) ekonominių aplinkybių remtiniams vaikams bei jaunimui.
9. 2009 m. lapkričio 26 d. Tarybos išvadas dėl vaikų iš migrantų šeimų švietimo⁽⁹⁾, kuriose valstybės narės paragintos imtis tinkamų priemonių reikiamu jų atsakomybės lygiu – vietos, regioniniu ar nacionaliniu – siekiant užtikrinti, jog visiems vaikams būtų užtikrintos teisingos bei vienodos galimybės ir suteikta būtina parama išnaudoti visą potencialą neatsižvelgiant į kilmę.
10. 2009 m. lapkričio 27 d. Tarybos rezoliuciją dėl Europos bendradarbiavimo jaunimo reikalų srityje atnaujintos sistemos (2010–2018 m.)⁽¹⁰⁾, kurioje valstybių narių paprašyta užtikrinti, kad visuose lygiuose būtų sudarytos lygios galimybės jaunimui naudotis kokybišku švietimu bei gauti kokybišką mokymą ir skatinti geresnes formaliojo švietimo ir neformaliojo mokymosi sąsajas.

IR YPAČ ATSIŽVELGDAMA Į:

2009 m. gegužės 12 d. Tarybos išvadas dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“)⁽¹¹⁾, kuriose vienodų galimybių, socialinės sanglaudos ir aktyvaus pilietiškumo skatinimas nurodytas kaip vienas iš programos strateginių tikslų bei apibrėžti penki vidutiniai Europos rezultatų orientaciniai lygiai („europiniai lyginamieji standartai“), kuriuose taip pat ypač akcentuojamas vienodų galimybių užtikrinimas.

IR ATSIŽVELGDAMA Į:

Konferenciją „Įtraukusis švietimas – socialinės aprėpties skatinimo priemonė“, įvykusią 2010 m. kovo 11–12 d. Madride.

PAŽYMĖDAMA, KAD:

Visose ES švietimo ir mokymo sistemose reikia užtikrinti tiek vienodas galimybes, tiek aukščiausią kompetenciją. Išsilavinimo gerinimas ir bendrųjų gebėjimų suteikimas visiems yra esminiai

veiksniai ne tik siekiant ekonomikos augimo ir konkurencingumo, bet ir mažinant skurdą ir skatinant socialinę aprėptį.

Pasitelkiant švietimą ir mokymą, socialine aprėptimi turėtų būti užtikrintos vienodos galimybės gauti kokybišką švietimą bei teisingas elgesys, be kita ko, pritaikant mokymą prie asmenų poreikių. Tuo pat metu ja turėtų būti užtikrintos vienodos galimybės pasiekti geriausių rezultatų, dedant pastangas, kad visi įgytų aukščiausio lygio bendrąsias kompetencijas.

SUPRASDAMA, KAD:

Švietimo ir mokymo sistemoms tenka svarbus vaidmuo skatinant socialinę sanglaudą, aktyvų pilietiškumą ir savirealizaciją Europos visuomenėje. Jos turi galimybių remti aukštesnės socialinės padėties siekį ir suardyti skurdo, socialinių sunkumų bei atskirties ratą. Šių sistemų vaidmuo galėtų būti toliau stiprinamas pritaikant jas skirtingai piliečių patirčiai kultūrinio turtingumo, turimų žinių ir gebėjimų bei mokymosi poreikių požiūriu.

Švietimas nėra vienintelė socialinės atskirties priežastis ar vienintelis šios problemos sprendimas. Vien švietimo priemonėmis vargu ar įmanoma sušvelninti daugeliu aspektų nepalankią padėtį, todėl reikia daugelį sektorių apimančių požiūrių, kad tokias priemones būtų galima derinti su platesne socialine ir ekonomine politika.

Siekiant didinti tarptautinį konkurencingumą reikia aukšto lygio profesinius gebėjimus derinti su gebėjimu kurti, diegti inovacijas ir dirbti daugiakultūroje ir daugiakalbėje aplinkoje. Dėl šios priežasties ir dėl demografinių sunkumų yra dar svarbiau, kad švietimo ir mokymo sistemos pagerintų išsilavinimo įgijimo lygį, užtikrinant, kad visiems žmonėms – jaunimui ir suaugusiems, neatsižvelgiant į jų socialines, ekonomines ar asmenines aplinkybes – būtų sudarytos sąlygos visapusiškai save realizuoti mokantis visą gyvenimą. Šiuo atveju ypatingą dėmesį reikėtų skirti specialiujų švietimo reikmių turinčių asmenų, migrantų kilmės asmenų ir romų bendruomenės narių reikmėms.

Toliau atsiskleidžiant ekonominės krizės socialiniams padariniams ir atsižvelgiant į tai, kad 2010 m. yra kovos su skurdu ir socialine atskirtimi metai⁽¹²⁾, aišku, kad didžiausią įtaką nuosmukis padarė nepalankiausioje padėtyje atsidūrusioms grupėms, tuo pat metu sukeldamas pavojų šioms grupėms skirtų biudžeto priemonių vykdymui.

⁽⁸⁾ OL C 319, 2008 12 13, p. 20.

⁽⁹⁾ OL C 301, 2009 12 11, p. 5.

⁽¹⁰⁾ OL C 311, 2009 12 19, p. 1.

⁽¹¹⁾ OL C 119, 2009 5 28, p. 2.

⁽¹²⁾ Žr. išnašą 6.

PRIPAŽIŠTA, KAD:

Jei Europa nori konkuruoti ir klestėti kaip žinių ekonomika, grindžiama tvarių bei aukštu užimtumo lygiu ir tvirtose socialinėse sanglauda, kaip numatyta strategijoje „Europa 2020“, švietimo ir mokymo vaidmuo yra esminis atsižvelgiant į mokymosi visą gyvenimą perspektyvą. Bendrųjų gebėjimų suteikimas visiems mokantis visą gyvenimą bus vienas iš svarbiausių veiksmų gerinant piliečių galimybes įsidarbinti, socialinę aprėptį ir savirealizaciją.

Atsižvelgiant į europinius lyginamuosius standartus, dėl kurių susitarta Europos bendradarbiavimo švietimo ir ugdymo srityje strateginėje programoje „ET 2020“, skubiai reikia mažinti esamą pagrindinius gebėjimus prastai įgyjančių asmenų skaičių (visų pirma gebėjimo skaityti – pagal dabartinius duomenis vidutiniškai vienas iš keturių mokinių nesugeba tinkamai skaityti ir rašyti), taip pat toliau mažinti švietimo ir mokymo kurso nebaisių asmenų skaičių, ir reikia didinti dalyvavimą ikimokykliniame ugdyme bei priežiūroje, padidinti aukštojo lygio išsilavinimą įgijusių jaunų žmonių skaičių, taip pat didinti suaugusiųjų dalyvavimą visą gyvenimą trunkančiame mokymesi. Šie poreikiai yra ypač aktualūs nepalankioje padėtyje esantiems asmenims, kurie statistiškai paprastai pasiekia daug prastesnių rezultatų pagal visus palyginamuosius standartus. Strateginės programos tikslus galima tinkamai pasiekti tik tuo atveju, jeigu atsižvelgiama į socialinės atskirties riziką patiriančių asmenų poreikius.

MANO, KAD:

Valstybių narių pasiekto socialinės aprėpties lygio skirtumai rodo, kad ES galima toliau mažinti nevienodas galimybes ir atskirtį, tiek struktūriniais pakeitimais, tiek teikiant papildomą paramą besimokantiems, kuriems gresia socialinė atskirtis. Teisingumas ir išskirtinė kompetencija viena kitos nepanaikina, o papildo, ir jų reikėtų siekti tiek nacionaliniu, tiek Europos lygiais. Nors kiekvienoje valstybėje narėje padėtis yra skirtinga, bendradarbiavimas Europos mastu gali padėti nustatyti, kokiais būdais reikėtų skatinti socialinę aprėptį ir lygiateisiškumą, kartu nekeliant pavojaus aukščiausiai kompetencijai.

Sistemos, kuriose visiems taikomi aukšti kokybės standartai ir stiprinamas atskaitingumas, kuriose skatinami individualius poreikius labiau atitinkantys aprėptimi grindžiami metodai ir kuriose daug dėmesio skiriama visų pirma nepalankioje padėtyje esantiems besimokantiems, gali būti galingi socialinę aprėptį skatinantys veiksniai.

Paramos besimokantiems schemos, pavyzdžiui, dotacijos, paskolos ir papildomos nepiniginės priemonės gali atlikti labai svarbų vaidmenį sudarant palankesnes vienodas galimybes, visų

pirma aukštojo mokslo srityje. Atsižvelgiant į padidėjusį spaudimą švietimui skiriamų finansinių išteklių srityje, bus labai svarbu padidinti viešųjų investicijų veiksmingumą; įvairių finansavimo sistemų struktūros ir poveikio analizė gali padėti priimti pagrįstus sprendimus.

BE TO, MANO, KAD:

Ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo srityje:

1. Kvalifikuoto personalo teikiamo aukštos kokybės ikimokyklinio ugdymo ir priežiūros, kai užtikrinamas tinkamas vaikų ir personalo skaičiaus santykis, rezultatai visiems juose dalyvaujantiems vaikams yra teigiami ir jis yra naudingiausias socialiniu požiūriu nepalankiausioje padėtyje esantiems vaikams. Pakankamų paskatų ir paramos teikimas vaikams iš nepalankios aplinkos, teikiamų paslaugų pritaikymas pagal poreikius ir tų vaikų galimybių dalyvauti didinimas gali padidinti vaikų iš nepalankios aplinkos dalyvavimą⁽¹³⁾.
2. Aukštos kokybės švietimo, kuriuo garantuojamas pagrindinių kompetencijų įgijimas, užtikrinimas visiems yra vienas iš veiksmingiausių būdų skatinti socialinę aprėptį. Reikia papildomos paramos mokykloms, kuriose didelę dalį mokinių sudaro mokiniai iš nepalankios aplinkos.
3. Kad mokyklos nebaigimo prevencija būtų sėkminga, reikia vietos, regionų ir nacionaliniu lygiais plėtoti žinias apie rizikos nebaigti mokyklos grupes (pvz., dėl asmeninių arba socialinių ar ekonominių aplinkybių arba dėl mokymosi sunkumų), taip pat sistemas, kaip kuo anksčiau nustatyti, kuriems asmenims gali kilti tokia rizika. Turėtų būti įgyvendinamos išsamios tarpsektorinės strategijos, pagal kurias vykdoma visame mokykliniame ugdyme taikoma sisteminga politika, skirta atsižvelgti į įvairius veiksnius, dėl kurių kai kurie mokiniai nebaigia mokyklos. Asmeniškai pritaikyta parama rizikos grupių mokiniams gali apimti pagal asmeninius poreikius pritaikyto mokymo organizavimą, konsultavimo, mentorių ir kuratorių sistemas, socialinę paramą ir užklasinę veiklą, kuri padėtų mokytis.
4. Kiekvienos švietimo įstaigos lygiu aprėpties strategijoms reikia tvirto vadovavimo, sistemingos rezultatų bei kokybės stebėsenos, novatoriško aukštos kokybės mokymo, paremto tinkamu mokytojų rengimu, jų savarankiškumo didinimu ir motyvavimu, bendradarbiavimu su kitais specialistais ir tinkamų išteklių teikimu. Siekiant suteikti labiau integruotą paramą besimokantiems, kuriems jos reikia, būtina bendradarbiauti su tėvais ir bendruomenės suinteresuotaisiais subjektais, pavyzdžiui, tokiose srityse kaip neformaliojo mokymosi ir savišvietos veiklos po pamokų.

⁽¹³⁾ Šiame tekste terminas „nepalankioje padėtyje esantys asmenys“ tam tikrais atvejais apima ir specialiųjų švietimo reikmių turinčius besimokančiuosius.

5. Visiems besimokantiems naudinga, kai sudaromos sąlygos, kurių reikia sėkmingai specialiųjų reikmių turinčių mokinių aprėptai bendrojo lavinimo aplinkoje. Visiems naudingi kokybės gerinimo būdai: labiau į asmenį orientuoto požiūrio platesnis taikymas, įskaitant individualiai pritaikytus mokymo planus, vertinimo pasitelkimas mokymo procesui remti, gebėjimų atsižvelgti į įvairovę ir pasinaudoti jos teikiamomis galimybėmis suteikimas mokytojams, bendradarbiavimu grindžiamo mokymo ir mokymosi skatinimas ir platesnių galimybių sudarymas bei platesnis dalyvavimas.

Profesinio švietimo ir mokymo srityje:

— Įvairi profesinio švietimo pasiūla, labiau akcentuojant pagrindines kompetencijas, įskaitant bendrąsias kompetencijas, gali suteikti asmenims labai reikalingas galimybes gerinti savo kvalifikaciją ir tokiu būdu patekti į darbo rinką. Nepalankioje padėtyje esančių grupių atveju profesinį švietimą ir mokymą galima padaryti aktualesniu teikiamas paslaugas pritaikant pagal individualius poreikius, stiprinant orientavimą ir konsultavimą, pripažįstant įvairių formų ankstesnį mokymąsi ir skatinant alternatyvias mokymosi darbo vietoje sistemas. Dalyvavimo tęstiniame profesiniame švietime ir mokyme, ypač žemos kvalifikacijos asmenų dalyvavimo, didinimas yra labai svarbus taikant aktyvios aprėpties požiūrį ir siekiant, kad nedarbas dėl pramonės permainų būtų kuo mažesnis.

Aukštojo mokslo srityje:

1. Norint padidinti studentų iš nepalankios aplinkos siekius ir sudaryti jiems daugiau galimybių įgyti aukštąjį išsilavinimą, būtina sustiprinti finansinės paramos schemas ir kitas paskatas bei tobulinti jų struktūrą. Priemonės, nesunkiai gaunamos, pakankamos ir kilnojamos paskolos studentams, taip pat išteklių patikrinimu grindžiamos stipendijos gali padėti sėkmingai padidinti asmenų, kuriems nepakanka lėšų aukštajam mokslui, dalyvavimo rodiklius.
2. Lankstesnės ir įvairesnės studijų sekos, pavyzdžiui, ankstesnio mokymosi pripažinimas, dalinės studijos ir nuotolinis mokymasis, gali padėti suderinti aukštąjį mokslą su darbo ar šeimos pareigomis ir paskatinti platesnį dalyvavimą. Priemonių, kuriomis siekiama stebėti ir didinti studijų tęsimo rodiklius aukštojo mokslo srityje, teikti individualiai pritaikytą pagalbą, taip pat stiprinti orientavimą, kuravimą ir gebėjimų ugdymą, ypač pradiniais universitetinių studijų etapais, įgyvendinimas gali padėti gerinti nepalankioje padėtyje esančių besimokančiųjų grupės studijų baigimo rodiklius.
3. Reikia ypatingų pastangų, ypač susijusių su finansavimu, kad būtų užtikrinta, jog bus atsižvelgta į visus nepalankioje padėtyje esančių studentų poreikius, nes jie dažnai negali pasinaudoti esamomis judumo sistemomis.

4. Kova su nelygybe, skurdu ir socialine atskirtimi gali būti stiprinama pripažįstant, kad aukštojo mokslo įstaigoms tenka socialinė atsakomybė užtikrinti, kad visuomenė gautų naudos iš investicijų į žinias, užtikrinti, kad žinos tarnautų platesnei bendruomenei, tiek vietos, tiek visuotiniu lygiu, ir atsižvelgti į socialines reikmes.

5. Aukštojo mokslo įstaigos taip pat turi prisiimti socialinę atsakomybę sudarydamos galimybę suaugusiems, kurie mokosi savarankiškai arba neformaliai, pasinaudoti jų ištekliais, stiprindamos socialinės atskirties klausimų mokslinius tyrimus, skatindamos inovacijas ir atnaujinamos švietimo išteklius bei metodiką.

Suaugusiųjų švietimo srityje:

1. Platesnių galimybių suaugusiųjų švietimui sudarymas gali suteikti naujų aktyvios aprėpties ir didesnio dalyvavimo visuomenės gyvenime galimybių, ypač žemos kvalifikacijos asmenims, bedarbiams, specialiųjų reikmių turintiems suaugusiems, pagyvenusiems asmenims ir migrantams. Konkrečiu pastarųjų asmenų atveju, priimančiosios šalies kalbos ar kalbų mokymasis yra svarbus socialinei integracijai skatinti bei pagrindiniams gebėjimams ir galimybėms išdabinti gerinti.
2. Suaugusiųjų mokymasis įvairioje aplinkoje, įtraukiant daug suinteresuotųjų subjektų (įskaitant viešąjį ir privatųjį sektorius, aukštojo mokslo įstaigas, vietos bendruomenes ir nevyriausybinę organizaciją), įskaitant ir mokymąsi dėl asmeninių, pilietinių, socialinių ir su darbu susijusių priežasčių, yra esminis norint įtraukti nepalankioje padėtyje esančias ir rizikos grupes. Konkrečiai su darbu susijusio mokymosi klausimų srityje įmonės gali pademonstruoti socialinę atsakomybę geriau numatydamas struktūrinius pokyčius ir sudarydamos galimybes persikvalifikuoti.
3. Kaip vieną jaunesnės ir vyresnės kartų keitimosi žiniomis bei praktine patirtimi ir bendravimo bei solidarumo skatinimo būdų galima išnagrinėti mokymosi tarp skirtingų kartų galimybę, sumažinant augančią skaitmeninę atskirtį ir mažinant socialinę izoliuotumą.

Mokymosi visą gyvenimą srityje:

— Švietimo ir mokymo sistemos su lanksčia studijų seka, kuriose sudaromos sąlygos kuo ilgiau naudotis įvairiomis galimybėmis ir išvengiama „akligatvių“, padeda įveikti nepalankias sąlygas. Jos taip pat padeda išvengti socialinės bei ekonominės ar kultūrinės marginalizacijos ir kliūčių dėl mažų lūkesčių. Orientavimo paslaugų teikimas ir įgytų gebėjimų patvirtinimas visą gyvenimą, įskaitant ankstesnio mokymosi ir patirties pripažinimą, visų švietimo ir mokymo lygių, įskaitant aukštąjį mokslą ir suaugusiųjų švietimą,

priėmimo mokytis modelių įvairinimas ir aktyvesnis dėmesio skyrimas mokymosi aplinkos kokybei ir patrauklumui gali besimokantiejiems palengvinti pereinamuosius procesus. Norint įtraukti švietimo ir mokymo sistemose nedalyvaujančias nepalankioje padėtyje esančias grupes, reikia novatoriškų orientavimo teikimo būdų ir bendradarbiavimo su kitomis socialinėmis tarnybomis ir pilietine visuomene.

TODĖL PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ:

Ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo srityje:

1. Užtikrinti platesnes galimybes naudotis ikimokykliniu ugdymu ir priežiūra, kad visi vaikai, ypač vaikai iš nepalankios aplinkos, arba turintys specialiųjų švietimo reikmių, galėtų pradėti mokytis užtikrintai, taip pat siekiant padidinti motyvaciją mokytis.
2. Gerinti ugdymo kokybę mokyklose ir mažinti skirtumus tarp mokyklų ir pačiose mokyklose, siekiant kovoti su galima socialine ir ekonomine ar kultūrine marginalizacija.
3. Daugiausia dėmesio skirti esminių pagrindinių gebėjimų įgijimui, ypač raštingumo, mokėjimo skaičiuoti ir – ypač migrantų kilmės mokinių atveju – kalbos gebėjimų.
4. Skatinti mokyklų tarpusavio ryšių plėtojimo veiklą siekiant keistis patirtimi ir geros praktikos pavyzdžiais.
5. Intensyvinti mokyklos nebaigimo reiškinių prevencijos pastangas kuriant išankstinio išpėjimo sistemas, padedančias nustatyti, kuriems mokiniams tai gresia; skatinti visame mokykliniame ugdyme taikomas aprėpties strategijas, kuriose daugiausia dėmesio skiriama kokybei, numatant tinkamą vadovavimą ir mokytojų rengimą laikantis mokymosi visą gyvenimą perspektyvos.
6. Plėtoti labiau į individualius poreikius orientuotą požiūrį ir sistemingą reagavimą, kad būtų teikiama parama visiems mokiniams, taip pat teikti papildomą pagalbą socialiniu požiūriu nepalankioje padėtyje esantiems mokiniams ir specialiųjų reikmių turintiems mokiniams.
7. Padidinti mokyklos švietimo svarbą, kad būtų didinami mokinių siekiai ir skatinamas ne tik gebėjimas mokytis, bet ir motyvacija mokytis.
8. Didinti mokytojo profesijos patrauklumą, teikti tinkamą mokymą dirbant ir užtikrinti tvirtą vadovavimą mokykloms.

9. Didinti mokyklų atskaitingumą visuomenei apskritai, stiprinti mokyklų ir tėvų, verslo ir vietos bendruomenių partnerystę ir toliau integruoti formaliąją bei neformaliąją veiklą.

10. Remti visiems mokiniams, įskaitant turinčius specialiųjų mokymosi reikmių, skirtus sėkmingus įtraukius švietimo metodus, kad mokyklos taptų bendruomenėmis, kuriose puoselėjamas priklausymo visuomenei ir savitarpio paramos jausmas ir pripažįstami visų mokinių sugebėjimai. Stebėti tokių metodų poveikį, visų pirma siekiant visuose švietimo sistemos lygiuose padidinti besimokančiųjų, turinčių specialiųjų reikmių, dalyvavimo lygį ir mokyklas baigusią tokių mokinių skaičių.

Profesinio švietimo ir mokymo srityje:

1. Stiprinti bendrųjų kompetencijų įgijimą per profesinį išsilavinimą ir programas ir geriau atsižvelgti į nepalankioje padėtyje esančių besimokančiųjų poreikius.
2. Toliau užtikrinti profesinį švietimą ir mokymą, kuris sudaro galimybes mokiniams sukurti savo individualią studijų seką.
3. Stengtis užtikrinti, kad profesinio švietimo ir mokymo sistemos būtų tinkamai integruojamos į bendras švietimo ir mokymo sistemas, įskaitant lanksčią studijų seką, kuri sudarytų besimokantiejiems galimybes pereiti iš vieno sektoriaus į kitą ir įsidarbinti.
4. Stiprinti orientavimo ir konsultavimo veiklą bei atitinkamą mokytojų mokymą, kad būtų remiami studentų karjeros pasirinkimai ir pereinamieji procesai švietimo sistemoje arba iš švietimo sistemos į darbo rinką. Tai ypač svarbu siekiant sėkmingai integruotis į darbo rinką ir įtraukti mokinius, turinčius specialiųjų reikmių.

Aukštojo mokslo srityje:

1. Skatinti platesnes galimybes, pavyzdžiui, stiprinant finansinės paramos studentams sistemas ir pasitelkiant lankstesnes ir įvairesnes studijų sekas.
2. Plėtoti politiką, kuria siekiama gerinti aukštojo mokslo baigimo rodiklius, be kita ko, stiprinant individualiai pritaikytą pagalbą studentams, jų orientavimą ir kuravimą.
3. Toliau šalinti kliūtis judumui mokymosi srityje, plėsti jo galimybes ir gerinti jo kokybę, be kita ko, teikiant tinkamas paskatas mokinių iš nepalankios aplinkos judumui.
4. Propaguoti suaugusiems besimokantiejiems ir kitiems netradicškais būdais besimokantiems mokiniams skirtas specialias programas.

Suaugusiųjų švietimo srityje:

1. Stiprinti politiką, kuria siekiama sudaryti žemos kvalifikacijos asmenims, bedarbiams suaugusiesiems ir, atitinkamais atvejais, migrantų kilmės piliečiams įgyti kvalifikaciją arba šiek tiek pagerinti savo gebėjimus („pakilti laipteliu aukščiau“) ir plačiau suteikiant jaunuoliams antrą galimybę įgyti išsilavinimą.
2. Skatinti priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, kad visi asmenys galėtų įgyti pagrindinius gebėjimus ir svarbiausias kompetencijas, kurių reikia gyvenimui ir mokymuisi žinių visuomenėje, visų pirma raštingumą ir informacinių bei ryšių technologijų įgūdžius.

Taip pat bendresniu požiūriu stiprinti švietimo ir mokymo sistemų socialinį aspektą:

1. Didinti galimybes keisti studijų kryptį bei didinti studijų sekos lankstumą ir šalinti kliūtis dalyvavimui ir judumui švietimo ir mokymo sistemose bei tarp jų.
2. Plėtoti glaudesnes švietimo pasaulio ir darbo pasaulio bei plačiosios visuomenės sąsajas siekiant didinti galimybes įsidarbinti ir stiprinti aktyvų pilietiškumą.
3. Nustatyti ankstesnio mokymosi, įskaitant savišvietą bei neformalųjį mokymąsi, patvirtinimo ir pripažinimo sistemas, taip pat didinti socialiniu požiūriu nepalankioje padėtyje esančių ir žemos kvalifikacijos besimokančiųjų naudojimąsi orientavimo paslaugomis visą gyvenimą.
4. Vertinti socialiniu požiūriu nepalankioje padėtyje esantiems asmenims skirtų finansinės paramos priemonių poveikį ir veiksmingumą, taip pat švietimo sistemų ir struktūrų modelio poveikį šiems asmenims.
5. Apsvarstyti galimybę rinkti duomenis apie rezultatus, mokyklos nebaigusių asmenų procentinę dalį ir besimokančiųjų socialines bei ekonomines aplinkybes, ypač profesinio švietimo ir mokymo, aukštojo mokslo ir suaugusiųjų švietimo srityse.
6. Apsvarstyti galimybę nustatyti kiekybinius tikslus socialinės aprėpties srityje pasitelkiant švietimą, kurie atitiktų padėtį kiekvienoje valstybėje narėje.

7. Apsvarstyti galimybę plėtoti integruotą požiūrį į šiuos tikslus, derinant su kitų sričių politika.
8. Skirti pakankamai išteklių nepalankioje padėtyje esantiems mokiniams ir mokykloms ir, kai tinkama, plačiau naudoti Europos socialinio fondo ir Europos regioninės plėtros fondo lėšas siekiant mažinti socialinę atskirtį pasitelkiant švietimą.

TODĖL PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS:

1. Tęsti bendradarbiavimą, susijusį su strateginiu prioritetu propaguoti lygiateisiškumą, socialinę sanglaudą ir aktyvų pilietiškumą, aktyviai naudojantis atviruoju koordinavimo metodu pagal Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginę programą („ET 2020“), įgyvendinant Bolonijos bei Kopenhagos procesų socialinį aspektą ir patvirtinant 2008 m. Tarybos išvadas dėl suaugusiųjų mokymosi atitinkančias priemones.
2. Stengtis aktyviai naudotis visomis Mokymosi visą gyvenimą programos, ir, kai tinkama, Europos socialinio fondo, Europos regioninės plėtros fondo ir Progress programos dalimis, kad būtų sustiprinta socialinė aprėptis pasitelkiant švietimą ir mokymą, taip pat toliau skirti daug dėmesio šiam aspektui pasiūlymuos dėl kitos kartos programų.
3. Skatinti ir remti didesnę nepalankios aplinkos besimokančiųjų arba specialiųjų reikmių turinčių besimokančiųjų dalyvavimą transnacionalinėse judumo schemose, partnerystėse ir projektuose, ypač nustatytuose pagal Mokymosi visą gyvenimą programą.
4. Remti lygiateisiškumo švietimo ir mokymosi srityje didinimo politikos veiksmingumo lyginamuosius mokslinius tyrimus, plėsti žinių bazę bendradarbiaujant su kitomis tarptautinėmis organizacijomis ir užtikrinti platų mokslinių tyrimų rezultatų sklaidimą.
5. Skatinti švietimo ir mokymo kaip pagrindinių priemonių norint pasiekti socialinės aprėpties ir socialinės apsaugos procesų tikslus vaidmenį.

2010 m. gegužės 11 d. Tarybos išvados dėl kompetencijų, kuriomis prisidedama prie mokymosi visą gyvenimą ir iniciatyvos „Nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms“ įgyvendinimo

(2010/C 135/03)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA

1. 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų⁽¹⁾, kuria siekiama užtikrinti, kad bazinis išsilavinimas suteiktų visiems jauniems žmonėms priemonių vystyti tokio lygio bendrąsias kompetencijas, kurios suteiktų jiems pagrindą tolesniam mokymuisi bei darbei, o suaugusieji galėtų tobulinti ir atnaujinti savo bendrąsias kompetencijas visą gyvenimą.
2. 2007 m. lapkričio 15 d. Tarybos rezoliuciją dėl naujų gebėjimų naujoms darbo vietoms⁽²⁾ ir 2009 m. kovo 9 d. Tarybos išvadas „Nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms. Darbo rinkos ir gebėjimų poreikių nustatymas ir derinimas“⁽³⁾, kuriose daug dėmesio skiriama asmenų rengimui naujoms darbo vietoms žinių visuomenėje ir kuriose pripažįstama, kad iš esmės padidės gebėjimų, kompetencijos ir kvalifikaciniai reikalavimai visoms profesijoms visais lygiais, ir kad darbdaviai vis dažniau reikalauja bendrųjų kompetencijų.
3. 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo⁽⁴⁾, kurioje skatinama nuo tradicinio „mokymosi priemonių“, pavyzdžiui, mokymosi trukmės ar mokymosi įstaigos rūšies akcentavimo, pereiti prie požiūrio, grindžiamo „mokymosi rezultatais“ – t. y. tuo, ką besimokantis asmuo žino, supranta ir gali padaryti.
4. 2008 m. gegužės 22 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvadas dėl kūrybingumo ir inovacijų skatinimo pasitelkiant švietimą ir mokymą⁽⁵⁾, kuriose pabrėžiama bendrųjų kompetencijų metmenų svarba skatinant kūrybingumą ir inovacijas bei kuriomis remiantis buvo parengtas *Europos kūrybingumo ir naujovių manifestas*, kurį ambasadoriai pateikė 2009 m. Europos kūrybiškumo ir naujovių metams.
5. 2008 m. gegužės 22 d. Tarybos išvadas dėl suaugusiųjų mokymosi⁽⁶⁾, kuriose akcentuojama, kad suaugusiųjų mokymasis yra svarbus, nes tai vienas iš pagrindinių mokymosi visą gyvenimą elementų.
6. 2008 m. lapkričio 21 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvadas „Parengti jaunimą XXI amžiui“⁽⁷⁾, kuriose pabrėžiama, kad nuoseklus požiūris į kompetencijų vystymą, grindžiamas Europos orientaciniais metmenimis mokymosi visą gyvenimą pagrindinių kompetencijų srityje, reiškia tai, kad reikia dėti daugiau pastangų siekiant gerinti mokėjimą skaityti ir kitus pagrindinius gebėjimus.
7. 2008 m. lapkričio 21 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvadas dėl glaudesnio europinio bendradarbiavimo profesinio švietimo ir mokymo srityje ateities prioritetų⁽⁸⁾, kuriose pabrėžta, kad profesinio švietimo ir mokymo srityje ypač svarbu ugdyti kūrybingumą ir inovacijas, o norint pasiekti šį tikslą, turėtų būti aktyviai skatinamas bendrųjų mokymuisi visą gyvenimą reikalingų kompetencijų įgijimas. Išvadamis taip pat siekiama plėtoti profesinio švietimo bei mokymo ir darbo rinkos sąsajas daugiausia dėmesio skiriant darbo vietoms ir gebėjimams.
8. 2009 m. gegužės 12 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvadas dėl švietimo bei mokymo institucijų ir socialinių partnerių, visų pirma darbdavių, partnersčių stiprinimo mokymosi visą gyvenimą srityje⁽⁹⁾, kuriose rekomenduojama, kad visų lygių švietimo ir mokymo įstaigose pakankamai dėmesio būtų skiriama profesinėje veikloje naudingų bendrųjų kompetencijų įgijimui.
9. 2009 m. lapkričio 26 d. Tarybos išvadas dėl mokytojų ir mokyklų vadovų profesinio tobulinimosi⁽¹⁰⁾, kuriose pripažįstama, kad dėl mokytojo profesijai keliamų reikalavimų reikia taikyti naujus metodus, o mokytojams reikia prisiimti daugiau atsakomybės už savo žinių ir gebėjimų atnaujinimą ir tobulinimą.
10. 2009 m. lapkričio 26 d. Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų išvadas dėl švietimo vaidmens plėtojimo visapusiškai veikiančiame žinių trikampyje⁽¹¹⁾, kuriose švietimo ir mokymo įstaigos skatinamos užtikrinti, kad į mokymo programas, mokymo bei egzaminavimo metodus visais švietimo lygiais būtų įtraukti kūrybingumo, inovacijų ir verslumo aspektai.

⁽¹⁾ OL L 394, 2006 12 30, p. 10.⁽²⁾ OL C 290, 2007 12 4, p. 1.⁽³⁾ Dok. 6479/09.⁽⁴⁾ OL C 111, 2008 5 6, p. 1.⁽⁵⁾ OL C 141, 2008 6 7, p. 17.⁽⁶⁾ OL C 140, 2008 6 6, p. 10.⁽⁷⁾ OL C 319, 2008 12 13, p. 20.⁽⁸⁾ OL C 18, 2009 1 24, p. 6.⁽⁹⁾ Dok. 9876/09.⁽¹⁰⁾ OL C 302, 2009 12 12, p. 6.⁽¹¹⁾ OL C 302, 2009 12 12, p. 3.

IR PRIMINDAMA VISŲ PIRMA

2009 m. gegužės 12 d. Tarybos išvadas dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) ⁽¹⁾, kuriose nustatytos priemonės problemoms, susijusioms su visapusišku bendrųjų kompetencijų įgyvendinimu, spręsti ir švietimo bei mokymo prieinamumui ir aktualumui gerinti, be kita ko, nustatant 2009–2011 m. darbo ciklo prioritetines darbo sritis, galbūt parengiant galimybių įsidarbinti lyginamąjį standartą ir patikslinant rodiklių darnią sistemą, ypač daug dėmesio skiriant kūrybingumo, novatoriškumo ir verslumo sritims.

SUVOKDAMA TOLIAU IŠVARDYTAS PROBLEMAS

1. Dabartinė ekonomikos krizė ir spartus socialinių, technologinių ir demografinių pokyčių tempas parodo, kad itin svarbu užtikrinti, jog, užtikrinant aukštos kokybės visą gyvenimą trunkantį švietimą ir mokymąsi bei didesnę judumą, visi asmenys, ypač jaunimas, įgytų tvirtas kompetencijas.

2. Kompetencijų įgijimas ir tobulinimas yra itin svarbus siekiant pagerinti užimtumo perspektyvas ir padėti užtikrinti asmeninę realizaciją, socialinę aprėptį ir aktyvų pilietiškumą, nes asmens kompetencijos rodo jo gebėjimą veikti organizuotai sudėtingomis, besikeičiančiomis ir neprognozuojamomis aplinkybėmis. Kaip išdėstyta rekomendacijoje dėl bendrųjų gebėjimų, kompetentingas asmuo gali derinti žinias, gebėjimus bei nuostatas ir taikyti anksčiau išmokus dalykus (nesvarbu, ar jie būtų išmoksi per formalųjį ar neformalųjį mokymąsi arba savišvietą) bei juos panaudoti naujose situacijose.

3. Tarybos ir Komisijos parengtame darbo programos „Švietimas ir mokymas 2010“ įgyvendinimo 2010 m. pažangos bendros ataskaitos projekte pripažįstama, kad:

— daug šalių pertvarko mokymo programas, tiesiogiai grindžiamas bendrųjų kompetencijų metmenimis, visų pirma mokyklų sektoriuje, tačiau reikia plėtoti ir plačiau įgyvendinti naujoviškus mokymo ir mokymosi metodus siekiant užtikrinti, kad kiekvienam piliečiui būtų suteiktos galimybės siekti aukštos kokybės mokymosi visą gyvenimą.

— Ypač reikia tobulinti tas kompetencijas, kurios yra reikalingos tolesniam mokymuisi ir darbo rinkai, kurios dažnai yra tarpusavyje glaudžiai susijusios. Tai reiškia, kad bendrosiomis kompetencijomis grindžiamą metodą reikia toliau plėtoti ne tik mokyklose, bet ir suaugusiųjų bei profesinio švietimo ir mokymo srityse, siejant su Kopenhagos procesu, ir užtikrinti, kad aukštojo mokslo rezultatai geriau atitiktų darbo rinkos poreikius. Tai taip pat reiškia, kad reikia plėtoti bendrųjų kompetencijų,

kurios reikalingos siekiant gauti darbą ar tęsti mokymąsi, vertinimo ir patvirtinimo būdus, tas kompetencijas apibrėžiant, be kita ko, kaip mokymąsi mokytis, socialines ir pilietines kompetencijas, iniciatyvumą ir verslumą bei kultūrinį sąmoningumą ir raišką ⁽²⁾.

— Reikia sukurti „bendrą kalbą“, kuri sujungtų švietimo/mokymo ir darbo sritis, kad piliečiams ir darbdaviams būtų lengviau matyti, kokią svarbą kompetencijos ir mokymosi rezultatai turi svarbūs užduočių ir profesinės veiklos vykdymui. Be to, tai dar labiau padidintų piliečių profesinį ir geografinį judumą.

— Siekiant gerinti piliečių kompetencijas ir taip padėti jiems geriau pasirengti ateičiai, būtina, kad švietimo ir mokymo sistemos taip pat taptų dar atviresnės ir labiau atitiktų „realaus pasaulio“ poreikius.

PABRĖŽDAMA, KAD

— Nurodytoms problemoms spręsti reikia imtis veiksmų Europos ir nacionaliniu lygiu, kurie turėtų būti vienos iš 2009–2011 m. (pirmajam „ET 2020“ darbo ciklui) specialiai numatytų prioritetinių darbo sričių dalimi. Bendrosiomis kompetencijomis grindžiamą metodą reikia visapusiškai įgyvendinti mokyklose, visų pirma skatinti, kad bendrąsias kompetencijas įgytų ir kokybiškus mokymosi rezultatus pasiektų tie asmenys, kurie gali pradėti mokytis prasčiau ir kuriems gresia socialinės atskirties rizika. Mokymo ir vertinimo metodus reikia rengti, o visų mokytojų, instruktorių ir mokyklų vadovų pirminį ir tęstinį profesinį tobulėjimą remti vadovaujantis kompetencijomis grindžiamu metodu.

— Tačiau šiuo metu taip pat reikia tikslinti ir apsvarstyti įvairių esamų europinių iniciatyvų, skirtų piliečių kompetencijoms gerinti ir mokymo rezultatams labiau akcentuoti, sąsajų plėtojimą, taip pat užtikrinti, kad šioje srityje būtų laikomasi nuoseklaus požiūrio. Tai turėtų būti daroma remiantis pažanga, padaryta įgyvendinant tiek rekomendaciją dėl bendrųjų gebėjimų, tiek Europos kvalifikacijų sąrangą, ir tai turėtų jas suderinti su kompetencijų įgijimu ir mokymosi rezultatais visomis atitinkamomis aplinkybėmis ir visais lygiais. Taip pat turėtų būti siekiama sistemingai gerinti ir stiprinti kompetencijų įgijimą ne tik švietimo ir mokymo sistemoje, bet ir dirbant.

TODĖL PABRĖŽIA VEIKSMŲ SVARBĄ ŠIOSE SRITYSE

— Reikia stengtis parodyti, kad bendrosios kompetencijos yra svarbios visuose švietimo ir mokymosi lygiuose bei visuose gyvenimo etapuose bei situacijose. Reikia ne tik remti bendrųjų kompetencijų įgyvendinimą 2006 m. rekomendacijoje nustatytose srityse, bet dėmesys taip pat turėtų būti skirtas tam, kad būtų kuo geriau pasinaudota rekomendacija siekiant remti mokymąsi visą gyvenimą, privalomajam švietimui pasibaigus.

⁽¹⁾ OL C 119, 2009 5 28, p. 2.

⁽²⁾ OL L 394, 2006 12 30, p. 10 ir OL C 119, 2009 5 28, p. 4.

- Reikėtų labiau skatinti remti įvairių bendrųjų kompetencijų įgijimą, atnaujinimą ir tolesnį tobulinimą profesinio švietimo ir mokymo bei suaugusiųjų švietimo srityse.
  - Kad studentai įgytų kompetencijų, kurių reikia darbo rinkai ir tolesniam mokymuisi bei mokslinių tyrimų veiklai, aukštojo mokslo įstaigose pirmenybė taip pat turėtų būti teikiama bendrųjų kompetencijų atnaujinimui, įgijimui ir tolesniam tobulinimui. Itin svarbu, kad aukštojo mokslo įstaigose studentams atitinkamais atvejais būtų sudaromos galimybės plėtoti gebėjimus bendrauti užsienio kalbomis, taip pat įgyti tvirtas bendrąsias kompetencijas, nes jos yra būtinos siekiant įgyti kitų kompetencijų, prisitaikyti prie skirtingos darbo aplinkos ir būti aktyviais piliečiais.
  - Mokymo programų kūrimas, mokymas, vertinimas ir mokymosi aplinka turėtų būti nuosekliai grindžiami mokymosi rezultatais, t. y. žiniomis, gebėjimais ir kompetencijomis, kurias turi įgyti besimokantieji. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas toms bendrosioms kompetencijoms, kurioms įgyti reikia tarpdisciplininių ir naujoviškų metodų. Kad pavyktų taikyti kompetencijomis grindžiamą metodą, taip pat reikėtų stengtis užtikrinti, kad mokytojai, instruktoriai ir mokyklų vadovai galėtų vykdyti naujas užduotis pagal šį metodą. Šį procesą galima remti per glaudesnę švietimo bei mokymo įstaigų ir platesnio pasaulio, ypač darbo srityje, partnerystę.
  - Taip pat reikėtų labiau stengtis tinkamai įvertinti ir patvirtinti kompetencijas, kurias per savo gyvenimą įgyja piliečiai per formalųjį ir neformalųjį mokymąsi bei savišvietą siekdami įsidarbinti, tęsti mokymąsi ir aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime, ir pateikti jų įrodymų. Lankstūs švietimo ir mokymo būdai gali padidinti piliečių įsidarbinimo galimybes, taip pat sudaryti palankesnes sąlygas nustatyti jų besikeičiančias kompetencijas bei būsimus mokymosi poreikius. Kompetencijų nustatymo ir patvirtinimo priemonių veiksmingumas galėtų būti pagerintas, jei visi švietimo ir mokymo bei darbo rinkos suinteresuotieji subjektai galėtų laikytis standartizuotos terminijos ir požiūrio į klasifikavimą.
- reikšti ir didesnę dėmesį bendrosioms kompetencijoms rengiant mokymo programas, vertinimus ir kvalifikacijas; kūrybingumo ir inovacijų skatinimą rengiant konkrečius mokymo ir mokymosi metodus; ir švietimo bei mokymo paslaugų teikėjų, verslo ir pilietinės visuomenės partnerystę plėtojimą.
- Remti visų mokytojų, instruktorių ir mokyklų vadovų pirminį ir tęstinį profesinį tobulėjimą bendrojo lavinimo bei profesinio švietimo ir mokymo struktūroje, kad jie, be kita ko, galėtų vykdyti naujas užduotis pagal kompetencijomis grindžiamą metodą.
  - Išaiškinti, kaip bendrosios kompetencijos gali būti nuolat tobulinamos ir pritaikomos siekiant spręsti problemas, kurios asmenims kyla besimokant ir dirbant, be kita ko, nagrinėjant ir plėtojant bendrųjų kompetencijų vertinimą visuose švietimo ir mokymo lygiuose. Visų pirma reikėtų apsvaistyti, ar nereikėtų susieti mokymosi rezultatais grindžiamų orientacinių lygių, kurių siekiama valstybėse narėse įgyvendinant Europos kvalifikacijų sąrangą, ir bendrųjų kompetencijų metmenų.
  - Bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, valstybinėmis įdarbinimo tarnybomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais, siekti sukurti „bendrą kalbą“ arba standartizuotą terminiją, kuri apimtų Europos gebėjimus, kompetencijas ir profesinę veiklą (ESCO). Šia bendra kalba turėtų būti siekiama gerinti mokymo procesų metu įgytų kompetencijų ir profesinės veiklos bei darbo rinkos poreikių susiejimą, tokiu būdu sujungiant švietimo/mokymo ir darbo sritis. Ją vartojant galėtų būti remiamas Europos kvalifikacijų sąrangos įgyvendinimas ir ji turėtų būti kuriama, remiantis šia sąrangą, sudarant palankesnes sąlygas švietimo ir mokymo teikimo, atskirų mokymosi rezultatų ir patirties, taip pat susijusių užimtumo galimybių aprašymui, skirstymui į kategorijas ir klasifikavimui. Apskritai būtų siekiama, kad piliečiams, valstybinėms įdarbinimo tarnyboms, konsultantams karjeros klausimais, profesinio orientavimo tarnyboms ir darbdaviams būtų lengviau pamatyti mokymosi rezultatų įtaką užduočių ir profesinės veiklos vykdymui nacionalinėse kvalifikacijų sistemose, ir panaudoti bendrą kalbą siekiant gebėjimus geriau derinti su darbo rinkos poreikiais.

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS

- Remti keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais ir nacionalines iniciatyvas, susijusias su pirmiau minėtomis sritimis. Atsižvelgiant į 2009–2011 m. (pirmajam „ET 2020“ darbo ciklui) suplanuotas prioritetines darbo sritis ir siekiant kuo veiksmingiau pasinaudoti Europos profesinio mokymo plėtros centro žiniomis bei nuolatine parama, tai turėtų
- Bendradarbiaujant su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, toliau plėtoti ir skatinti neformaliojo mokymosi ir savišvietos pripažinimą, kuris padėtų piliečiams įsitraukti į tolesnį mokymąsi ir dalyvauti darbo rinkoje.

- Rengti Europaso sistemą derinant šią veiklą su Europos kvalifikacijų sąrangos įgyvendinimu ir siekiant veiksmingiau tvirtinti ir akcentuoti žinias, gebėjimus ir kompetencijas, kurias piliečiai įgyja įvairiose mokymosi aplinkose per savo gyvenimą, be kita ko, apsvarstant galimybę remiantis dabartinio Europaso detalėmis parengti „asmeninių gebėjimų pasą“.
- Toliau siekti nustatyti, kokių žinių, gebėjimų ir kompetencijų reikia darbui ir mokymuisi, tuo pačiu atsižvelgiant į profesinio orientavimo sistemų svarbą, kad piliečiams būtų padedama surasti ir sukurti naujas bei geresnes darbo vietas ir

kad būtų galima įvertinti ir analizuoti galimus gebėjimų neatitikimus.

PRAŠO KOMISIJOS

Iki 2011 m. pabaigos informuoti Tarybą, kaip būtų galima toliau plėtoti šiose išvadose apibrėžtus darbus ir bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais juos įgyvendinti, laikantis 2009 m. gegužės 12 d. Tarybos išvadose dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos ir strategijos „Europa 2020“ kontekste nustatytų prioritetų.

2010 m. gegužės 11 d. Tarybos išvados dėl aukštojo mokslo internacionalizavimo ⁽¹⁾

(2010/C 135/04)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

KADANGI:

1. 1999 m. birželio 19 d. Bolonijos deklaracija buvo nustatytas tarpvyriausybiniis procesas, skirtas Europos aukštojo mokslo erdvei sukurti iki 2010 m., kuri aktyviai remia Europos Sąjunga, o 2009 m. balandžio 28–29 d. Levene ir Naujajame Levene susitikę už aukštąjį mokslą atsakingi ministrai iš 46 šalių paragino aukštojo mokslo įstaigas toliau siekti, kad jų veikla įgytų tarptautinį mastą.
2. 2007 m. lapkričio 23 d. Tarybos rezoliucija dėl universitetų modernizavimo siekiant stiprinti Europos konkurencingumą pasaulio žinių ekonomikoje ⁽²⁾ valstybės narės buvo paprašytos propaguoti aukštojo mokslo įstaigų internacionalizavimą skatinant kokybės užtikrinimą, atliekant nepriklausomą universitetų įvertinimą ir universitetų tarpusavio peržiūrą, didinant judumą, skatinant teikti jungtinius bei dvigubus mokslo laipsnius ir sudarant palankesnes sąlygas pripažinti kvalifikacijas bei studijų laikotarpius.
3. Europos Sąjungoje gyvuoja ilgalaikė bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis tradicija, grindžiama politinėmis priemonėmis ir dokumentais; aukštajam mokslui šiame bendradarbiavime tenka vis aktyvesnis vaidmuo. Bendradarbiavimo susitarimai su įvairių šalių partneriais dažnai apima infrastruktūros rėmimo ir bendradarbiavimo programas aukštojo mokslo srityje, taip pat šioje srityje vedamų politinių dialogų metmenis. Bendradarbiavimui aukštojo mokslo srityje daug dėmesio skiriama ir vykdam daugiašalę bendradarbiavimo veiklą, pavyzdžiui, Viduržemio jūros šalių sąjungoje, įgyvendinant Šiaurės dimensijos strategiją arba vykdam Rytų partnerystės iniciatyvą.
4. 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1298/2008/EB buvo įkurta veiksmų programa *Erasmus Mundus* (2009–2013 m.), skirta aukštojo mokslo kokybei gerinti ir kultūrų tarpusavio supratimui skatinti bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis ⁽³⁾.
5. Pagal programą Tempus IV (2007–2013 m.) remiamas Rytų Europos, Vidurinės Azijos, Vakarų Balkanų ir Viduržemio jūros regiono šalių partnerių aukštojo mokslo modernizavimas, daugiausia vykdam universitetų bendradarbiavimo projektus ir kuriant partnerystes. Kitos programos, pavyzdžiui, bendradarbiavimo programos su pramoninėmis šalimis, *Edulink*, *Nyerere* ir *Alfa* programos, apima akademinį bendradarbiavimą su kitais pasaulio regionais.

6. Vykdam *Marie Curie* programos veiksmus pagal Mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintąją bendrąją programą skatinama užtikrinti Europos mokslinių tyrimų kokybę bei judumą juos vykdam ir teikiama plati parama dinamiškiems pasaulinio lygio žmogiškiems ištekliams vystyti Europos mokslinių tyrimų sistemoje, atsižvelgiant į moksliniams tyrimams būdingą tarptautinį aspektą.

PAŽYMĖDAMA, KAD:

1. Aukštasis mokslas įgauna vis didesnę tarptautinį pobūdį, nes vis daugiau aukštojo mokslo įstaigų priima mokytiis studentus iš trečiųjų šalių, sudaro sąlygas studentų, darbuotojų, projektų ir žinių mainams, taip pat ištraukia į tarptautinį akademinį bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą mokslinių tyrimų srityje.
2. Europos aukštojo mokslo įstaigų veiklos kokybė ir nepalyginama jų siūlomų studijų įvairovė bei išsamumas lemia didelį šių įstaigų patrauklumą tarptautiniame akademiname pasaulyje: tiek kaip studijų vietos, tiek kaip partnerių bendriems švietimo ir mokslinių tyrimų projektams.
3. Be to, vis didesnę tarptautinių partnerių susidomėjimą kelia Europos sėkmė kuriant tokias priemones kaip bendra atskaitos sistema, susiejanti nacionalines kvalifikacijų sistemas ir sąrangas su bendru europiniu atskaitos tašku ⁽⁴⁾, ir plėtojant bendrą požiūrį tokiose srityse kaip kokybės užtikrinimas ⁽⁵⁾.
4. Vykdam tarptautines bendradarbiavimo programas ir vedant politinius dialogus su trečiosiomis šalimis aukštojo mokslo srityje ne tik sudaromos galimybės laisvesniam žinių judėjimui, bet ir prisidedama prie Europos aukštojo mokslo kokybės ir tarptautinės reputacijos gerinimo, skatinami moksliniai tyrimai ir inovacijos, propaguojamas judumas ir tarpkultūrinis dialogas, taip pat skatinamas tarptautinis vystymasis laikantis ES išorės politikos tikslų.

PRIMINDAMA, KAD:

Taryba daug reikšmės teikia studentų, dėstytojų ir mokslo darbuotojų judumo mokymosi tikslais skatinimui aukštojo mokslo srityje. Toks judumas – tai būdas praturtinti žmogiškąjį kapitalą ir didinti įsidarbinimo galimybes, nes įgyjama žinių ir jomis keičiamasi, ugdomi lingvistiniai gebėjimai ir skirtingų kultūrų supratimas bei skatinama užmezgti asmeninius kontaktus. Be to, tokiu būdu didinant žinių perdavimą galima geriau ugdyti kūrybingumo ir inovacinius gebėjimus.

⁽¹⁾ Šiame tekste terminas „internationalizavimas“ reiškia ES ir trečiųjų šalių aukštojo mokslo įstaigų bendradarbiavimo plėtojimą tarptautiniu mastu.

⁽²⁾ Dok. 16096/1/07 REV 1.

⁽³⁾ OL L 340, 2008 12 19, p. 83.

⁽⁴⁾ Europos kvalifikacijų sąranga (OL C 111, 2008 5 6, p. 1).

⁽⁵⁾ Pavyzdžiui, Europos aukštojo mokslo kokybės užtikrinimo registras bei Europos kokybės užtikrinimo standartai ir gairės Europos aukštojo mokslo erdvėje parengti vykdam Bolonijos procesą.

VIS DĖLTO SUPRASDAMA, KAD:

Vis didėja konkurencija pasaulyje siekiant užsitikrinti kuo daugiau judžių tarptautinių studentų, nes kiti pasauliniai partneriai taip pat aktyviai rengia strategijas, kaip skatinti atverti savo aukštojo mokslo įstaigų duris platesniam pasauliui ir pritraukti talentingiausias asmenis.

PRITARIA TAM, KAD:

1. Tarptautinis bendradarbiavimas aukštojo mokslo srityje yra svarbus ir vertingas, todėl jį reikia remti nacionaliniu ir ES lygiu. Tokiu bendradarbiavimu prisidedama gerinant mokymo, mokymosi bei mokslinių tyrimų kokybę ir inovacijas jų srityje, be to, jis padeda kurti žinias. Aukštajam mokslui tenka vienas iš pagrindinių vaidmenų asmenybės tobulėjimo ir visuomenės vystymosi srityje, nes jis skatina socialinį, kultūrinį ir ekonominį vystymąsi, taip pat aktyvų pilietiškumą bei etinių vertybių laikymąsi. Todėl bendradarbiavimas aukštojo mokslo srityje turėtų būti neatsiejama ES išorės bendradarbiavimo politikos dalis ir turėtų būti pritaikomas prie susijusių šalių partnerių konkrečių poreikių, interesų ir išsivystymo lygio, tuo pačiu ypatingai atsižvelgiant į subsidiarumo principą.
2. Reikia remti ES iniciatyvas ir programas, kuriomis skatinamas europinis bendradarbiavimas aukštojo mokslo srityje ir kuriomis remiamos aukštojo mokslo įstaigos, vykdančios bendrus akademinis projektus, stiprinančios europinius tinklus ir tokiu būdu mažinančios likusius barjerus tarp nacionalinių sistemų. Europos aukštojo mokslo įstaigų, kurios bendradarbiauja su tarptautiniais partneriais, rėmimas yra svarbus siekiant gerinti kokybės ir kompetencijos lygį. Tokio pobūdžio bendradarbiavimas, pavyzdžiui, padėjo sukurti novatoriškus kursus ir atvėrė kelius teikti tarptautinius jungtinius, dvigubus ir sudėtinius mokslo laipsnius. ES akademinio bendradarbiavimo programos turėtų būti organizuojamos taip, kad jas pasitelkiant būtų gaunami aiškiai matomi ir veiksmingi rezultatai bei visame pasaulyje jos būtų laikomos aiškėmis, nuosekliomis ir įtikinamomis.
3. Aukštojo mokslo patrauklumą Sąjungoje padidino pažanga, pasiekta pasitelkus visą Europą apimančią Bolonijos procesą kuriant labiau suderintą ir palyginamą mokslo laipsnių struktūrą, ir ES sėkmė patvirtinant bendras nuostatas ir priemones siekiant pripažinti kvalifikacijas ir užtikrinti kokybę. Pastebimas bendras interesas apie šiuos pokyčius skelbti visame pasaulyje ir reaguoti į didėjantį trečiųjų šalių rodomą susidomėjimą. Bolonijos politikos forumas, kuris sudaro palankesnes sąlygas Europos aukštojo mokslo erdvės ir kitų pasaulio regionų politiniam dialogui, taip pat turėtų būti atitinkamai palankiai vertinamas kaip priemonė keistis konkrečia bendro intereso informacija.
4. Iniciatyvos, skirtos pasiekti, kad Europos aukštojo mokslo sistema būtų suprantamesnė ir skaidresnė tarptautiniams suinteresuotiesiems subjektams, taip pat gali padėti Europai tapti patrauklesne studijų vieta. Turėtų būti tęsiamas tyrimas,

kuris vykdomas siekiant apibrėžti aukštojo mokslo įstaigų paskirties ir veiklos įvairovę bei įvertinti Europos skaidrumo priemonės sukūrimo galimybes, kad būtų labiau suprantami ir išryškinti konkretūs Europos aukštojo mokslo privalumai.

5. Vis daugiau trečiųjų šalių susidomi bendra politika ir bendromis priemonėmis, kurias ES kuria, siekdama remti valstybes nares joms modernizuojant savo skirtingas švietimo sistemas, o ypatingą dėmesį pritraukė šios: Europos kreditų perkėlimo sistema (ECTS) ir Europos kvalifikacijų sąranga. Todėl turėtų būti toliau plėtojamos ne tik tarptautinės akademinio bendradarbiavimo programos, bet ir politinis dialogas aukštojo mokslo srityje su daugeliu suinteresuotų pasaulinių partnerių, siekiant pasidalinti patirtimi ir gerosios praktikos pavyzdžiais, stiprinti vietos gebėjimus ir pasinaudoti teigiamais atsiliepimais siekiant pagerinti ES politiką.
6. Tarptautinis akademinis bendradarbiavimas turėtų toliau būti svarbi ES priemonė remti partnerių modernizavimo pastangas, nes, sudarydama struktūrizuotas ES ir trečiųjų šalių aukštojo mokslo įstaigų partnerystes, ES gali prisidėti prie vietos gebėjimų stiprinimo – tiek aukštojo mokslo įstaigose, tiek už jų ribų, išlaikyti kvalifikuotus universiteto darbuotojus ir gerinti tarptautinius akademinis mainus bei judumą.

TODĖL RAGINA VALSTYBES NARES:

Derinant su aukštojo mokslo įstaigomis ir pripažįstant jų autonomiją ir nacionalinę praktiką, patvirtinti priemones, skirtas:

1. Tikrai tarptautinei kultūrai tose institucijose puoselėti, pavyzdžiui:
  - a) tarptautiniu lygiu skatinant aukštojo mokslo įstaigų, mokslo darbuotojų ir verslo sektoriaus bendradarbiavimą, kontaktų mezgimą ir sąveiką, nes tai yra viena iš paskatų siekiant visapusiškai veikiančio žinių trikampio;
  - b) skatinant ir remiant tarptautinių studentų, mokytojų, mokslo darbuotojų ir kitų darbuotojų judumą;
  - c) teikiant studentams, mokytojams, mokslo darbuotojams ir kitiems aukštojo mokslo suinteresuotiesiems subjektams mokymą ir tobulinant jų kompetencijas, kurių reikia dirbant atviroje tarptautinėje aplinkoje;
  - d) įdarbinant kitose šalyse dirbusius darbuotojus, kurie galėtų paskatinti vietinius studentus ir dėstytojus plėsti tarptautinių akiratį;

- e) užtikrinant, kad būtų rengiamos aukšto lygio mokymo programos ir taikomi tokie mokymo metodai, kuriais atsižvelgiama į tarptautinį aspektą;
- f) sukuriant tokią institucinę aplinką, kuri sudarytų sąlygas skatinti studentus, dėstytojus ir mokslo darbuotojus dalyvauti tarptautinėse programose, jungtinių, dvigubų ir sudėtinių mokslo laipsnių teikimo procese ir mokslinių tyrimų projektuose;
- g) skatinant aukštojo mokslo įstaigas kurti internacionalizavimo strategijas ir (arba) įtraukti šį aspektą į jų vystymosi planus.
2. Aukštojo mokslo įstaigų tarptautiniam patrauklumui didinti, pavyzdžiui:
- a) skatinant Europos universitetų akademinę kompetenciją ir didinant jų, kaip įdomių vietų studijuoti ir vykdyti mokslinius tyrimus, tarptautinį žinomumą;
- b) gerinant tarptautinių studentų, dėstytojų, mokslo darbuotojų ir kitų darbuotojų priėmimo, apgyvendinimo ir grįžimo paslaugų teikimo kokybę;
- c) dalyvaujant tarptautinio bendradarbiavimo tinklų veikloje, vykdant projektus ir bendras švietimo bei mokslinių tyrimų programas;
- d) skatinant aukštos kokybės jungtinių, dvigubų ir sudėtinių mokslo laipsnių teikimą, taip pat bendrą diplominių darbų tikrinimą;
- e) sudarant palankesnes sąlygas užsienyje įgytų kvalifikacijų ir užsienyje studijuotų laikotarpių pripažinimui, deramai atsižvelgiant į kokybės užtikrinimo mechanizmus.
3. Aukštojo mokslo įstaigų pasauliniam aspektui ir socialinės atsakomybės supratimui gerinti, pavyzdžiui:
- a) skatinant aukštojo mokslo bendruomenėje naudoti naujas ir novatoriškas tarptautinio bendradarbiavimo formas;
- b) puoselėjant ir gerinant vienodas galimybes įgyti aukštąjį mokslą ir tarptautines judumo sistemas, kuriant atitinkamas paskatas ir teikiant paramą;
- c) įgytas žinias panaudojant visuomenėje vietos, nacionaliniu ir tarptautiniu lygiu, tokiu būdu padedant atitikti visuomenės poreikius ir įveikti svarbias socialines problemas.
- TODĖL PRAŠO KOMISIJOS:
1. Kartu su valstybėmis narėmis ir visiškai atsižvelgiant į aukštojo mokslo įstaigų autonomiją, parengti ES tarptautinio aukštojo mokslo strategiją, kuria būtų siekiama ES ir nacionaliniu lygiu pagerinti esamų tarptautinių bendradarbiavimo iniciatyvų suderinamumą bei papildomumą ir pagal kurią būtų toliau propaguojamas Europos aukštojo mokslo, mokslinių tyrimų ir inovacijų patrauklumas per ES išorės veiklą, taip pat skatinama vykdyti ES bendradarbiavimo programas ir politiką šioje srityje.
2. Užtikrinti, kad judumas mokymosi ir mokslinių tyrimų tikslais tarp ES ir viso pasaulio būtų šios strategijos dalimi.
3. Toliau remti tarptautines aukštojo mokslo partnerystes, tarptautinio akademinio bendradarbiavimo ir gebėjimų stiprinimo veiksmus, taip pat sudaryti palankias sąlygas politiniam dialogui aukštojo mokslo temomis su suinteresuotomis trečiosiomis šalimis.
4. Skatinti keistis patirtimi ir gerosios praktikos pavyzdžiais šioje srityje.

2010 m. gegužės 10 d. Tarybos išvados dėl kultūros reikšmės regionų ir vietos vystymuisi

(2010/C 135/05)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA:

- atitinkamas politines prielaidas, išdėstytas šių išvadų priede,
- Europos Sąjungai iškilusius uždavinius – tiek ekonominius, tiek socialinius, ir tai, kad reikia Europos strategijos šioms uždaviniais spręsti,
- neginčijamą kultūros vertę, taip pat jos svarbą suteikiant esminį postūmį konkurencingos, novatoriškos bei įtraukios rinkos ekonomikos plėtojimui ir skatinant socialinę sanglaudą,
- Europos regionų ir miestų ypatingą kultūros turtą ir įvairovę, nes jie yra arti piliečių ir vietos suinteresuotųjų subjektų poreikių ir atlieka ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos platformų vaidmenį,
- kultūros ir kultūros bei kūrybinės pramonės reikšmę vietos ir regionų vystymuisi, Europos regionus darant patrauklesnius ir plėtojant tvarų turizmą, kuriant naujas užimtumo galimybes ir novatoriškus produktus bei paslaugas, taip pat prisidedant prie naujų gebėjimų ir kompetencijų ugdymo,

SUTINKA, KAD:

- kultūrą, kūrybiškumą ir novatoriškumą sieja akivaizdus ryšys su socialine ir ekonomine pažanga. Todėl ypač svarbu stiprinti kultūros – ypač kultūros ir kūrybinės pramonės – reikšmę strategijai „Europa 2020“, siekiant pažangaus, tvaraus ir įtraukaus augimo,

MANO, KAD SIEKIANT STIPRINTI KULTŪROS REIKŠMĘ VIETOS IR REGIONŲ VYSTYMUISI, REIKIA:

- integruoti kultūros aspektus kaip strateginį ir įvairias sritis apimančią elementą į Europos ir nacionalinę politiką, kuria siekiama Europos regionų ir miestų socialinio ir ekonominio vystymosi,
- skatinti strategines investicijas į kultūrą ir kultūros bei kūrybinę pramonę, visų pirma į MVĮ, vietos bei regionų lygiu, siekiant ugdyti kūrybišką bei dinamišką visuomenę,

- stiprinti kultūros reikšmę plėtojant tvarų turizmą kaip svarbų veiksnių, užtikrinančių vietos ir regionų patrauklumą bei ekonominių vystymąsi, ir kaip veiksnių, skatinančių akcentuoti kultūros paveldo svarbą Europoje,
- didinti sprendimus priimančių asmenų informuotumą apie vietos bei regionų politiką, kuria kuriamos naujos kompetencijos, grindžiamos kultūra ir kūrybiškumu, pritaikytas prie dabartinių greitai kintančių sąlygų, kad būtų ugdomi nauji gebėjimai, gerinamas žmogiškasis kapitalas ir skatinama socialinė sanglauda,
- stiprinti tarptautines, tarpvalstybines ir tarpregionines kultūrines iniciatyvas, kurios yra priemonė įvairioms Europos tautoms ir regionams susieti, didinant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą,

DERAMAI ATSIŽVELGDAMA Į SUBSIDIARUMO PRINCIPĄ NUSTATO TOLIAU IŠVARDYTAS PRIORITETINES SRITIS:

1. Integruoti kultūrą į vietos ir regionų vystymosi politiką

Valstybių narių ir Komisijos prašoma:

- a) stiprinti kultūros vaidmenį integruotoje vietos ir regionų vystymosi politikoje, įskaitant infrastruktūrą, miestų atgaivinimą, veiklos įvairinimą kaimo vietovėse, paslaugas, verslumą, turizmą, mokslinius tyrimus ir inovacijas, žmogiškojo kapitalo vystymą, socialinę aprėptį ir tarpregioninį bendradarbiavimą;
- b) stiprinti vertikalias ir horizontalias kultūros sektoriaus ir kitų sektorių sinergijas, taip pat viešųjų ir privačiųjų suinteresuotųjų subjektų partnerystę;
- c) remti įrodymais grindžiamą požiūrį į kultūrines investicijas vietos ir regionų lygiu, naudojantis vertinimo ir poveikio įvertinimo priemonėmis;
- d) skatinti glaudesnę valstybių narių, Europos regionų, miestų ir suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausios praktikos pavyzdžiais;
- e) skatinti informacijos apie kultūros reikšmę vietos ir regionų vystymuisi platinimą ir informuotumo šiais klausimais didinimą;

f) sudaryti palankesnes sąlygas geriau suprasti reglamentavimo sistemą ir sanglaudos politikos priemonių įgyvendinimo procedūras, kuriose dalyvauja konkrečiai tiek viešojo, tiek privačiojo sektoriaus kultūros srities suinteresuotieji subjektai, įskaitant pilietinę visuomenę, ir kurios padeda didinti už vietos ir regionų vystymosi politiką atsakingų asmenų informuotumą apie kultūros aspektą.

Valstybių narių prašoma:

- a) vietos ir regionų vystymosi programose (prireikus įskaitant susijusias su Europos sanglaudos politika) taikyti integruotą požiūrį „iš apačios į viršų“, įtraukiant kultūros srities suinteresuotuosius subjektus;
- b) įtraukti vietos ir regionų valdžios institucijas įgyvendinant Europos kultūros darbotvarkę, kad kultūros politika atitiktų Europos regionų ir miestų lūkesčius ir poreikius;
- c) skatinti integruotas vietos vystymosi strategijas, kuriomis siekiama kompensuoti piliečių galimybių susipažinti su kultūra geografinius skirtumus.

Komisijos prašoma:

- a) Europos lygiu rinkti ir skleisti geriausios praktikos pavyzdžius ir kurti priemones, skirtas keistis informacija Europos lygiu.

2. Vietos ir regionų lygiu skatinti palankią aplinką aktyvesniam kultūros ir kūrybinės pramonės, ypač MVĮ, vystymui

Valstybių narių ir Komisijos prašoma:

- a) geriau išnaudoti sanglaudos politikos priemones ir kitas atitinkamas finansavimo programas, kad būtų optimizuota parama kultūros ir kūrybinei pramonei, be kita ko, sudarant geresnes sąlygas informacijai apie finansavimo galimybes gauti ir teikiant konsultacines paslaugas;
- b) skatinti kultūros ir kūrybinių ekonominės veiklos šakų verslo inkubatorių kūrimą vietos ir regionų lygiu, tokiu būdu didinant verslumą;
- c) ieškoti būdų skatinti naujus verslo modelius ir stiprinti kūrybines grupes bei verslo tyrimų centrus pasinaudojant galimybėmis, kurios suteikiamos taikant ir naudojant IRT;

d) remti ir didinti kultūros ir kūrybinės sričių MVĮ galimybes naudotis skaitmeniniais ir fiziniiais platinimo kanalais, vykdant politiką, kuria skatinamas kūrinių platinimas ir sklaida kuo didesniu mastu, užtikrinant sąžiningą atlygį kūrybos grandinėje dalyvaujantiems subjektams.

Valstybių narių prašoma:

- a) skatinti palankią kultūros ir kūrybinės sričių MVĮ reguliavimo aplinką ir ieškoti novatoriškų būdų užtikrinti finansavimo – tiek viešojo, tiek privačiojo sektorių lėšomis – galimybes;
- b) propaguoti geresnius kultūros bei kūrybinės pramonės ir finansinių tarnybų ryšius skatinant kultūros sektoriuje dirbančių bendrovių, darbdavių ir asmenų mokymą verslo valdymo, mokslinių tyrimų ir inovacijų, finansiniais ir informavimo klausimais.

Komisijos prašoma:

- a) svarbiausiose politikos iniciatyvose, susijusiose strategijose ir Europos Sąjungos programose teikti daugiau svarbos kultūros ir kūrybinei pramonei.

3. Padidinti kultūros reikšmę tvariam turizmui

Valstybių narių ir Komisijos prašoma:

- a) skatinti kultūrinio turizmo, kuris yra vienas iš svarbiausių tvaraus turizmo elementų, vystymą ir skirti deramą dėmesį aplinkos, kultūros paveldo, kraštovaizdžio ir gyvenimo kokybės apsaugai.

Valstybių narių prašoma:

- a) skatinti regionams būdingų išteklių atgaivinimą, ypatingą dėmesį skiriant kultūros (materialiam ir nematerialiam) paveldui, kultūrinei saviraiškai ir susijusiai veiklai;
- b) skatinti kultūrinę veiklą, kurią vykdant atsizvelgiama į regiono ypatumus ir propaguojamas regiono įvaizdis, suteikiant galimybių vietos gyventojams įsitraukti ir dalyvauti tokioje veikloje;
- c) pasitelkiant aplinkosauginį švietimą toliau didinti informuotumą apie būtinybę saugoti kultūros ir gamtos paveldą, kad būtų skatinamas turistų ir turizmo paslaugų teikėjų atsakingas požiūris.

4. Skatinti kūrybiškumą švietimo ir mokymo srityse, kad būtų ugdomi nauji gebėjimai, kuriais gerinamas žmogiškasis kapitalas ir prisidedama prie socialinės sanglaudos

Valstybių narių ir Komisijos prašoma:

- a) propaguoti kūrybiškumą ir novatoriškumą švietimo ir verslo sektoriuose pasitelkiant švietimo institucijų, tyrimų centrų, kultūros subjektų ir įmonių tinklus;
- b) vietos ir regionų lygiu stiprinti kultūros, švietimo ir verslo sektorių sąsajas, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas jaunimui ir mažiau galimybių turintiems žmonėms integruotis į darbo rinką ir suteikti jiems komunikacijos ir verslumo gebėjimų, kurių reikia besikeičiančioje socialinėje-ekonominėje aplinkoje.

Valstybių narių prašoma:

- a) kartu su atitinkamomis vietos ir regionų valdžios institucijomis vertinti potencialų gebėjimų poreikį regionuose ir nustatyti, kokiais būdais kultūra gali prisidėti prie vietos žmogiškojo kapitalo stiprinimo politikos;
- b) stiprinti kultūrinį ir meninį švietimą kaip svarbų mokymosi visą gyvenimą elementą.

Komisijos prašoma:

- a) apibrėžti gebėjimus ir poreikius, kurie yra reikalingi kultūros ir kūrybiniams sektoriams atsižvelgiant į naujus uždavinius, atsirandančius dėl perėjimo prie skaitmeninio turinio, demografinių pokyčių ir besikeičiančių ekonominių aplinkybių;
- b) sutelkti turimas priemones kultūros ir kūrybinių sektorių darbuotojų, įskaitant jaunuosius verslininkus, mokymosi

judumui remti ir skatinti naujas mokymosi formas (t. y. tarptautines tarpusavio mokymosi iniciatyvas).

5. Stiprinti tarptautinį, tarpvalstybinį ir tarpregioninį kultūrinį bendradarbiavimą

Valstybių narių ir Komisijos prašoma:

- a) sudaryti palankesnes sąlygas įvairių Europos regionų kultūros subjektų bendradarbiavimui ir judumui;
- b) remti tarptautinių ir tarpregioninių kultūros projektų ir veiklos, kuriais būtų akcentuojami tam tikros teritorijos vietos ypatumai ir būtų siekiama įtraukti jos piliečius, plėtojimą.

Valstybių narių prašoma:

- a) skatinti naudoti sanglaudos politikos priemones, kad būtų stiprinamas tarptautinis, tarpvalstybinis ir tarpregioninis bendradarbiavimas.

Komisijos prašoma:

- a) toliau remti kultūros iniciatyvas sanglaudos politikos priemonėse, kadangi šios iniciatyvos – tai geros praktikos pavyzdžius, mainus ir novatorišką aplinką skatinantis veiksnys;
- b) suinteresuotiesiems subjektams plačiai skleisti informaciją apie susijusias studijas ir geros praktikos pavyzdžius.

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS:

atsižvelgti į šiuos prioritetus rengiant bei įgyvendinant dabartinę ir būsimą vietos bei regionų vystymosi politiką ir įgyvendinant Europos sanglaudos politiką, atsižvelgiant į jų atitinkamą kompetenciją.

PRIEDAS

Priimdama šias išvadas Taryba primena visų pirma šiuos dokumentus:

- UNESCO konvenciją dėl kultūrų raiškos įvairovės apsaugos ir skatinimo (2005 m. spalio 20 d.),
- 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1083/2006, nustatantį bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1260/1999,
- Tarybos išvadas dėl kultūros ir kūrybinio sektorių indėlio siekiant Lisabonos strategijos tikslų (2007 m. gegužės 24 d.),
- Komisijos komunikatą „Darna ir konkurencingo Europos turizmo darbotvarkė“ (2007 m. spalio 19 d.),
- Tarybos rezoliuciją dėl Europos kultūros darbotvarkės (2007 m. lapkričio 16 d.),
- Europos Vadovų Tarybai (2008 m. kovo 13 d.–14 d.) pirmininkaujančios valstybės narės išvadas, kuriose buvo pripažinta, kad vienas iš pagrindinių augimo ateityje veiksnių yra Europos piliečių inovacijų ir kūrybiškumo potencialo, grindžiamo Europos kultūra ir mokslinė kompetencija, visapusiškas plėtojimas (dok. 7652/08),
- Tarybos išvadas dėl tarpkultūrinės kompetencijos (2008 m. gegužės 22 d.),
- Tarybos ir Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybės atstovų išvadas dėl darbo plano kultūros srityje 2008–2010 m.,
- Tarybos išvadas dėl kultūros kaip kūrybiškumo ir novatoriškumo skatinimo priemonės (2009 m. gegužės 12 d.),
- Strategiją „Europa 2020“ – Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją (2010 m. kovo 3 d.),
- Žaliają knygą dėl kultūros ir kūrybinės pramonės potencialo realizavimo (2010 m. balandžio 27 d.).

Studijos:

- EB sutarties 151 straipsnio 4 dalies taikymas: struktūrinių fondų naudojimas kultūros srityje 1994–1999 m. laikotarpiu (dok. 6929/04),
  - Kultūros ekonomika Europoje. Išleido: „KEA European Affairs“ (2006 m. lapkričio 13 d.),
  - Kultūros poveikis kūrybiškumui. Išleido: „KEA European Affairs“ (2009 m. birželio mėn.),
  - Kultūros indėlis į vietas ir regionų vystymąsi įgyvendinant Europos regioninę politiką (2010 m. balandžio mėn.).
-

EUROPOS KOMISIJA

Euro kursas ⁽¹⁾

2010 m. gegužės 24 d.

(2010/C 135/06)

1 euro =

Valiuta	Valiutos kursas	Valiuta	Valiutos kursas		
USD	JAV doleris	1,2360	AUD	Australijos doleris	1,4928
JPY	Japonijos jena	111,63	CAD	Kanados doleris	1,3095
DKK	Danijos krona	7,4421	HKD	Honkongo doleris	9,6421
GBP	Svaras sterlingas	0,86080	NZD	Naujosios Zelandijos doleris	1,8429
SEK	Švedijos krona	9,7960	SGD	Singapūro doleris	1,7408
CHF	Šveicarijos frankas	1,4339	KRW	Pietų Korėjos vonas	1 500,79
ISK	Islandijos krona		ZAR	Pietų Afrikos randas	9,7392
NOK	Norvegijos krona	8,0848	CNY	Kinijos ženminbi juanis	8,4400
BGN	Bulgarijos levas	1,9558	HRK	Kroatijos kuna	7,2715
CZK	Čekijos krona	25,664	IDR	Indonezijos rupija	11 446,75
EEK	Estijos kronos	15,6466	MYR	Malaizijos ringitas	4,1029
HUF	Vengrijos forintas	278,34	PHP	Filipinų pesas	57,547
LTL	Lietuvos litas	3,4528	RUB	Rusijos rublis	38,4500
LVL	Latvijos latas	0,7074	THB	Tailando batas	40,112
PLN	Lenkijos zlotas	4,1150	BRL	Brazilijos realas	2,3026
RON	Rumunijos lėja	4,1820	MXN	Meksikos pesas	16,0745
TRY	Turkijos lira	1,9488	INR	Indijos rupija	58,0730

⁽¹⁾ Šaltinis: valiutų perskaičiavimo kursai paskelbti ECB.

Euro kursas ⁽¹⁾
2010 m. gegužės 25 d.
(2010/C 135/07)

1 euro =

Valiuta	Valiutos kursas	Valiuta	Valiutos kursas		
USD	JAV doleris	1,2223	AUD	Australijos doleris	1,5047
JPY	Japonijos jena	109,53	CAD	Kanados doleris	1,3204
DKK	Danijos krona	7,4404	HKD	Honkongo doleris	9,5370
GBP	Svaras sterlingas	0,85205	NZD	Naujosios Zelandijos doleris	1,8474
SEK	Švedijos krona	9,8275	SGD	Singapūro doleris	1,7345
CHF	Šveicarijos frankas	1,4244	KRW	Pietų Korėjos vonas	1 529,06
ISK	Islandijos krona		ZAR	Pietų Afrikos randas	9,7373
NOK	Norvegijos krona	8,1270	CNY	Kinijos ženminbi juanis	8,3495
BGN	Bulgarijos levas	1,9558	HRK	Kroatijos kuna	7,2733
CZK	Čekijos krona	25,647	IDR	Indonezijos rupija	11 428,04
EEK	Estijos kronos	15,6466	MYR	Malaizijos ringitas	4,1124
HUF	Vengrijos forintas	280,38	PHP	Filipinų pesas	57,591
LTL	Lietuvos litas	3,4528	RUB	Rusijos rublis	38,5050
LVL	Latvijos latas	0,7074	THB	Tailando batas	39,750
PLN	Lenkijos zlotas	4,1642	BRL	Brazilijos realas	2,3236
RON	Rumunijos lėja	4,1839	MXN	Meksikos pesas	16,2297
TRY	Turkijos lira	1,9464	INR	Indijos rupija	58,3200

⁽¹⁾ Šaltinis: valiutų perskaičiavimo kursai paskelbti ECB.

V

(Nuomonės)

ADMINISTRACINĖS PROCEDŪROS

EUROPOS KOMISIJA

Pranešimas apie skelbiamą kvietimą teikti paraiškas pagal MOVE/SUB/01-2010 – kelių sauga ir vidaus rinka (vidaus vandenų transportas)

(2010/C 135/08)

Siekdama padėti įgyvendinti transporto politikos tikslus, Europos Komisija planuoja skirti subsidijų, kurių bendra vertė apytikriai 2 250 000 EUR. Politikos prioritetai nustatyti Europos Komisijos priimtoje 2010 m. darbų programoje.

Pagrindinės pasirinktos temos – kelių sauga ir vidaus rinka (vidaus vandenų transportas).

Informacija apie šį kvietimą teikti paraiškas pateikiama Mobilumo ir transporto generalinio direktorato tinklalapyje

http://ec.europa.eu/transport/grants/index_en.htm

PROCEDŪROS, SUSIJUSIOS SU BENDROS PREKYBOS POLITIKOS
ĮGYVENDINIMU

EUROPOS KOMISIJA

Pranešimas apie tam tikrų antidempingo priemonių galiojimo pabaigą

(2010/C 135/09)

Komisija praneša, kad toliau nurodyta antidempingo priemonė netrukus nustos galioti.

Šis pranešimas skelbiamas pagal 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1225/2009 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos bendrijos narėmis nesančių valstybių ⁽¹⁾ 11 straipsnio 2 dalį.

Produktas	Kilmės arba eksporto šalis (-ys)	Priemonės	Nuoroda	Galiojimo terminas
Magnio oksidas	Kinijos Liaudies Respublika	Antidempingo muitas	Tarybos reglamentas (EB) Nr. 778/2005 (OL L 131, 2005 5 25, p. 1)	2010 5 26

⁽¹⁾ OL L 343, 2009 12 22, p. 51.

KITI AKTAI

EUROPOS KOMISIJA

Pranešimas, skirtas Nayif Bin-Muhammad al-Qahtani ir Qasim Yahaya Mahdi al-Rimi, įtrauktiems į sąrašą, nurodytą Tarybos reglamento (EB) Nr. 881/2002, nustatančio tam tikras specialias ribojančias priemones, taikomas tam tikriems asmenims ir subjektams, susijusiems su Usama bin Ladenu, Al-Qaida tinklu ir Talibanu, 2, 3 ir 7 straipsniuose, remiantis Komisijos reglamentu (ES) Nr. 450/2010

(2010/C 135/10)

1. Bendrąja pozicija 2002/402/BUSP ⁽¹⁾ Sąjunga raginama išaldyti Usamos bin Ladena, Al-Qaida organizacijos ir Talibanu narių bei su jais susijusių kitų asmenų, grupių, susivienijimų ir subjektų, nurodytų pagal JTSTR 1267(1999) ir 1333(2000) parengtame sąrašė, kurį turi reguliariai atnaujinti pagal JTSTR 1267(1999) įsteigtas JT komitetas, lėšas ir ekonominius išteklius.

Į šį JT komiteto parengtą sąrašą įtraukti:

- Al-Qaida, Talibanas ir Usama bin Ladenas,
- fiziniai arba juridiniai asmenys, subjektai, organizacijos ir grupės, siejami su Al-Qaida, Talibanu ir Usama bin Ladenu,
- taip pat
- juridiniai asmenys, subjektai ir organizacijos, nuosavybės teise priklausantys arba valdomi bet kurio iš įvardytų asmenų, subjektų, organizacijų ir grupių arba kitaip juos remiantys.

Į veiksmų arba veiklos, liudijančios, kad asmuo, grupė, susivienijimas arba subjektas yra „susijęs (-usi) su“ Al-Qaida, Usama bin Ladenu arba Talibanu, sąvoką įtraukta:

- a) dalyvavimas finansuojant, planuojant, lengvinant, rengiant arba kurstant veiksmus arba veiklą, vykdomą Al-Qaida, Talibanu arba Usama bin Ladena, arba bet kurio jų padalinio, filialo, nuo jų atskilusios grupės arba iš jų kilusios organizacijos, su jais susijusią, vykdomą jų vardu arba juos remiant;
- b) ginklų ir susijusių medžiagų tiekimas, pardavimas arba perdavimas bet kuriam iš paminėtųjų;
- c) žmonių verbavimas bet kuriam iš jų;
- arba
- d) kitokie bet kurio iš jų rėmimo veiksmai arba veikla.

2. 2010 m. gegužės 11 d. JT komitetas nusprendė į minėtąjį sąrašą įtraukti Nayif Bin-Muhammad al-Qahtani ir Qasim Yahaya Mahdi al-Rimi. Šie fiziniai asmenys gali bet kuriuo metu JT komitetui pateikti prašymą kartu su visais pagrindžiančiais dokumentais, kad sprendimas dėl jų įtraukimo į pirmiau paminėtą JT sąrašą būtų persvarstytas. Toks prašymas turėtų būti siunčiamas šiuo adresu:

United Nations — Focal point for delisting
Security Council Subsidiary Organs Branch
Room S-3055 E
New York, NY 10017
UNITED STATES OF AMERICA

⁽¹⁾ OL L 139, 2002 5 29, p. 4. Bendroji pozicija su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais Bendrąja pozicija 2003/140/BUSP (OL L 53, 2003 2 28, p. 62).

Daugiau informacijos <http://www.un.org/sc/committees/1267/delisting.shtml>

3. Pagal 2 punkte nurodytą JT sprendimą Komisija priėmė Reglamentą (ES) Nr. 450/2010 ⁽¹⁾, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamento (EB) Nr. 881/2002, nustatančio tam tikras specialias ribojančias priemones, taikomas tam tikriems asmenims ir subjektams, susijusiems su Usama bin Ladenu, Al-Qaida tinklu ir Talibanu ⁽²⁾, I priedas. Pakeitimu, padarytu pagal Reglamento (EB) Nr. 881/2002 7 straipsnio 1 dalies a punktą ir 7a straipsnio 1 dalį, Nayif Bin-Muhammad al-Qahtani ir Qasim Yahaya Mahdi al-Rimi įtraukiami į to reglamento I priedo sąrašą (I priedas).

Į I priedą įtrauktiems asmenims ir subjektams taikomos šios Reglamente (EB) Nr. 881/2002 nustatytos priemonės:

1) visų susijusiems asmenims ir subjektams priklausančių, valdomų arba laikomų lėšų ir ekonominių išteklių iššaldymas, draudimas (visiems) tiesiogiai arba netiesiogiai teikti susijusiems asmenims ir subjektams arba jų naudai lėšų ir ekonominių išteklių (2 ir 2a straipsniai) ⁽³⁾;

taip pat

2) draudimas tiesiogiai ar netiesiogiai duoti, parduoti, teikti ar perduoti su karine veikla susijusius techninius patarimus, pagalbą ar mokymą bet kuriam iš susijusių asmenų (3 straipsnis).

4. Reglamento (EB) Nr. 881/2002 ⁽⁴⁾ 7a straipsnyje numatytas peržiūros procesas, pagal kurį į sąrašą įtraukti asmenys teikia pastabas dėl jų įtraukimo į sąrašą pagrįstumo. Asmenys ir subjektai, įtraukti į I priedą Reglamentu (ES) Nr. 450/2010, gali teikti Komisijai prašymą pagrįsti jų įtraukimą į sąrašą. Šis prašymas turėtų būti siunčiamas:

European Commission
'Restrictive measures'
Rue de la Loi/Wetstraat 200
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

5. Susijusių asmenų ir subjektų dėmesys taip pat atkreipiamas į tai, kad jie turi galimybę užginčyti Reglamentą (ES) Nr. 450/2010 Europos Sąjungos Bendrajame Teisme Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 263 straipsnio ketvirtoje ir šeštoje pastraipose nustatytais sąlygomis.

6. Susijusių asmenų asmens duomenys bus tvarkomi vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos (dabar Sąjungos) institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo ⁽⁵⁾ taisyklėmis. Visi prašymai, pvz., dėl tolesnės informacijos arba dėl naudojimosi Reglamentu (EB) Nr. 45/2001 nustatytais teisėmis (pvz., galimybe susipažinti su asmens duomenimis arba juos ištaisyti), turėtų būti siunčiami Komisijai 4 punkte nurodytu adresu.

7. Siekiant tvarkos į I priedą įtrauktų asmenų ir subjektų dėmesys atkreipiamas į tai, kad yra galimybė pateikti prašymą atitinkamos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) kompetentingoms institucijoms, išvardytoms Reglamento (EB) Nr. 881/2002 II priede, siekiant gauti leidimą naudotis iššaldytais lėšomis ir ekonominiais ištekliais būtiniausiems poreikiams patenkinti arba konkreitiems mokėjimams atlikti, kaip nustatyta to reglamento 2a straipsnyje.

⁽¹⁾ OL L 217, 2010 5 26, p. 8.

⁽²⁾ OL L 139, 2002 5 29, p. 9.

⁽³⁾ 2a straipsnis įtrauktas Tarybos reglamentu (EB) Nr. 561/2003 (OL L 82, 2003 3 29, p. 1).

⁽⁴⁾ 7a straipsnis įtrauktas Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1286/2009 (OL L 346, 2009 12 23, p. 42).

⁽⁵⁾ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

Įregistravimo paraiškos paskelbimas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 510/2006 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos 6 straipsnio 2 dalį

(2010/C 135/11)

Šis paskelbimas suteikia teisę užprotestuoti pakeitimo paraišką pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 510/2006 ⁽¹⁾ 7 straipsnį. Prieštaravimo pareiškimai Komisijai turi būti pateikti per šešis mėnesius nuo paraiškos paskelbimo.

SANTRAUKA

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 510/2006

„LIMONE DI SIRACUSA“

EB Nr.: IT-PGI-0005-0502-11.10.2005

SKVN ( ) SGN (X)

Šioje santraukoje informacijos tikslais pateikiami pagrindiniai produkto specifikacijos elementai.

1. Kompetentinga valstybės narės įstaiga:

Pavadinimas: Ministero delle Politiche Agricole e Forestali
Adresas: Via XX Settembre 20
00187 Roma RM
ITALIA

Tel. +39 0646455104
Faks. +39 0646655306
E. paštas: sacco7@politicheagricole.gov.it

2. Grupė:

Pavadinimas: Consorzio del Limone di Siracusa
Adresas: c/o SOAT 30 — viale Teracati 39
96100 Siracusa SR
ITALIA

Tel. +39 093138234
Faks. +39 093138234
E. paštas: —
Sudėtis: Gamintojai ir (arba) perdirbėjai (X) Kiti ( )

3. Produkto rūšis:

1.6 klasė. Švieži ir perdirbti vaisiai, daržovės ir grūdinės kultūros

4. Specifikacija:

(Reglamento (EB) Nr. 510/2006 4 straipsnio 2 dalyje pateiktų reikalavimų santrauka)

4.1. Pavadinimas:

Limone di Siracusa

4.2. Aprašymas:

Saugoma geografinė nuoroda *Limone di Siracusa* suteikiama *Femminello* veislės ir jos klonų citrinoms. Tie klonai artimi botaninei *Citrus limon (L) Burm* rūšiai ir auginami specializuotose giraitėse 4.3 punkte aprašytoje Sirakūzų provincijos teritorijoje.

⁽¹⁾ OL L 93, 2006 3 31, p. 12.

Įvairios šių vaisių tipų, kurie skiriasi priklausomai nuo derliaus nuėmimo laikotarpio, savybės:

Primofiore tipas: nuo spalio 1 d. iki balandžio 14 d. nurašytos citrinos, kurioms būdingos šios savybės:

Žievės spalva – nuo šviesiai žalios iki citrininės;

Forma – elipsės;

Kalibras – nuo vidutinio iki stambaus;

Vaisių svoris – ne mažiau kaip 100 g;

Minkštumas – šviesiai žalias arba citrininis;

Sultys – citrininės spalvos;

Mažiausia filtruotų sulčių koncentracija – daugiau kaip 34 % svorio;

Minkštimo Brikso vertė – didesnė kaip 7;

Rūgštumas – didesnis kaip 6 %.

Bianchetto arba *Maiolino* (pavasarinės citrinos): nuo balandžio 15 d. iki birželio 30 d. nurašytos citrinos, kurioms būdingos šios savybės:

Žievės spalva – gelsva;

Forma – elipsės arba kiaušinio;

Kalibras – stambus;

Vaisių svoris – ne mažiau kaip 100 g;

Minkštumas – geltonos spalvos;

Sultys – citrininės spalvos;

Mažiausia filtruotų sulčių koncentracija – daugiau kaip 30 % svorio;

Minkštimo Brikso vertė – didesnė kaip 6,5;

Rūgštumas – didesnis kaip 5,5 %.

Verdello (arba vasarinės citrinos): nuo liepos 1 d. iki rugsėjo 30 d. nurašytos citrinos, kurioms būdingos šios savybės:

Žievės spalva – žalsva;

Forma – elipsės – rutulio;

Kalibras – vidutiniškai stambus;

Vaisių svoris – ne mažiau kaip 100 g;

Minkštumas – citrininės spalvos;

Sultys – citrininės spalvos;

Mažiausia filtruotų sulčių koncentracija – daugiau kaip 25 % svorio;

Minkštimo Brikso vertė – didesnė kaip 6;

Rūgštumas – didesnis kaip 5,5 %.

Vaisiai su saugoma geografinė nuoroda *Limone di Siracusaturi* turi būti parduodami švieži ir priklausyti *Extra* arba *Prima* kategorijai. Kad būtų taikoma SGN, vaisiai turi būti 3, 4 arba 5 kalibro.

4.3. Geografinė vietovė:

Į SGN *Limone di Siracusa* auginimo vietovę patenka *Augusta*, *Melilli*, *Syracuse*, *Avola*, *Noto*, *Rosolini*, *Florida*, *Solarino*, *Sortino* ir *Priolo Gargallo* komunos.

Vietovė yra ne toliau nei 10 km nuo Jonijos jūros ir ne aukščiau nei 210 m virš jūros lygio; jos šiaurinė dalis ribojasi su *Porcaria* slėniais, o pietinė – su *Tellaro* slėniais, kurie visi nukreipti į pietus.

4.4. Kilmės įrodymas:

Kiekvienas gamybos proceso etapas prižiūrimas registruojant pradinius ir galutinius proceso produktus. Priežiūrą ir įrašymą į šiam tikslui skirtus registrus atlieka kadastrinių dirbamų sklypų, augintojų ir pakuotojų kontrolės įstaiga, o užaugintas produkcijos kiekis per nustatytus terminus deklaruojamas kontrolės institucijai, tai leidžia užtikrinti produkto atsekamumą. Visus fizinius ir juridinius į šiuos registrus įtrauktus asmenis kontroliuoja minėta kontrolės įstaiga, kaip nustatyta gamybos specifikacijoje ir su ja susijusioje kontrolės programoje.

4.5. Gamybos būdas:

Citrinmedžių sodinimo atstumai, auginimo būdai ir pasirinkti genėjimo metodai turi užtikrinti, kad augalai gerai augtų ir vystytųsi, būtų gerai vėdinami ir gautų pakankamai saulės. Didžiausias leidžiamas vaismedžių tankis – 400 vaismedžių hektare. Intensyvaus auginimo atveju didžiausias leidžiamas tankis – 850 vaismedžių hektare.

Įskiepai gali būti: *Arancio amaro*, *Poncirus trifoliata*, *Citrange Troyer*, *Citrange Carrizo* ir *Citrus macrophylla*. Jie pasižymi dideliu genetiniu stabilumu.

Vaisiai nuo medžio turi būti raškomi rankomis.

Tam naudojamos raškymo žirklutės, skirtos koteliams kirpti. Vaisiai nuo medžio raškomi tradiciniu būdu, jiems esant tokio brandumo, kai jų organoleptinės ir estetinės savybės geriausios.

Didžiausias leidžiamas produktyvumas – 29 centneriai iš hektaro per prekybos metus, įskaitant visus žydėjimo laikotarpius.

4.6. Ryšys su geografinė vietovė:

Limone di Siracusa citrinoms būdingas didelis sultingumas, vidutinis arba didelis vaisių kalibras, jų derlius nuimamas ištisus metus. Šias savybes neabejotinai veikia teritorijai būdingos dirvos ir klimato sąlygos bei iš vietovei būdingų naudojamų kultivarų paveldėtos ypatybės. *Limone di Siracusa* citrinos auginamos pakrantėje ir tam tikrose ribotose zonose, esančiose slėniuose ir netoliese Sirakūzų provincijoje gausių vandens šaltinių. Sirakūzų pakrantės lygumoje atlikta temperatūrų analizė rodo, kad šiame regione nuo spalio iki kovo vyrauja švelnus, o nuo balandžio iki rugsėjo – sausas klimatas. Visoje teritorijoje dirvožemiai labai derlingi, daugiau ar mažiau gilūs, juose gausu maistingųjų elementų ir organinių medžiagų.

Auginant citrinas vanduo yra labai svarbus. *Limone di Siracusa* auginimo vietovę vanduo pasiekia iš didelio *Ibleo* plokštumos požeminio vandens baseino – didžiausio Sicilijos vandens telkinio – ir paviršinių vandenų. Citrinų *Limone di Siracusa* kokybė labai priklauso nuo vandens kiekio ir atmosferos drėgnio, nuo to, kad vandens niekada netrūksta ir todėl esant drėgnam orui išauginami sultingesni, taisyklingos formos ir plonažieviai vaisiai, kurie raškomi ištisus metus.

Sicilija didžiuojasi giliomis citrusinių vaisių auginimo tradicijomis ir senųjų iš kartos į kartą perduodamų metodų išlaikymu, tos tradicijos toliau puoselėjamos Sirakūzų provincijoje ir dėl to čia susikūrė tikra *Limone di Siracusa* auginimo specialistų mokykla.

4.7. Kontrolės įstaiga:

Kontrolės įstaiga atitinka EN 45011 standarte nustatytas sąlygas.

Pavadinimas: Det Norske Veritas Italia
Adresas: Viale A. De Gasperi 187
95127 Catania CT
ITALIA
Tel. +39 095370020
Faks. +39 095372871
E. paštas: —

4.8. Ženklinimas etiketėmis:

Vaisius parduodant supakuotus bent ant vienos pakuotės pusės aiškiais ir gerai matomais rašmenimis neištrinamai išspausdinant tiesiai ant pakuotės arba etiketėje, kuri yra pakuotės sudėtinė dalis arba prie pakuotės gerai pritvirtinta, turi būti nurodyta: veislė, kilmė, kategorija, kalibras, siuntos partija.

Nepakuoti parduodami vaisiai turi būti sužymėti etiketėmis.

Pakuotės gali būti kartoninės, medinės arba plastmasinės. Pakuotėms perdirbtą plastmasę naudoti leidžiama. Pakuotėms leidžiama naudoti maišus ir tinklelius su prie jo pritvirtinta plastmasine juosta. Ant kiekvienos pakuotės turi būti *Limone di Siracusa* logotipas.

Logotipą sudaro horizontalus ovalas, kuriame juoda ir balta spalvomis pavaizduotas graikiškas Sirakūzų amfiteatras. Scenos vietoje paveikslėlio dešinėje pavaizduotos dvi citrinos. Viena neperpjauta citrina su lapeliu pavaizduota antrame plane, o kita, perpjauta, iš dalies dengia pirmąją citriną. Neperpjauta citrina yra su koteliu ir keturspalviu žaliu lapeliu. Lapelis nukreiptas į logotipo vidurį ir iš dalies dengia citriną, ant kurios kotelio jis yra.

Viršutinėje ovalo dalyje – užrašas *Limone di Siracusa*.

Kitokius apibūdinimus, kurių nebuvo aiškiai numatyta, įskaitant tokius žodžius kaip *fine*, *superiore*, *selezionato*, *scelto* (subtilus, aukščiausios kokybės, rinktinis, geros kokybės) ar panašius apibūdinimus, pridėti draudžiama. Giriamuosius apibūdinimus vartoti draudžiama.

Įregistravimo paraiškos paskelbimas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 510/2006 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos 6 straipsnio 2 dalį

(2010/C 135/12)

Šiuo paskelbimu suteikiama teisė pareikšti prieštaravimą paraiškai pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 510/2006 ⁽¹⁾ 7 straipsnį. Prieštaravimo pareiškimai Komisijai turi būti pateikti per šešis mėnesius nuo paraiškos paskelbimo.

BENDRASIS DOKUMENTAS

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 510/2006

„ARANCIA DI RIBERA“

EB Nr.: IT-PDO-0005-0669-07.01.2008

SGN ( ) SKVN (X)

1. Pavadinimas:

Arancia di Ribera

2. Valstybė narė arba trečioji šalis:

Italija

3. Žemės ūkio arba maisto produkto aprašymas:

3.1. Produkto rūšis:

1.6 klasė. Švieži ar perdirbti vaisiai, daržovės ir grūdinės kultūros

3.2. Produkto, kuriam taikomas 1 punkte nurodytas pavadinimas, aprašymas:

Saugomos kilmės vietos nuoroda *Arancia di Ribera* skiriama tik iš tokių veislių išaugintiems vaisiams: *Brasiliano* ir jos klonų, t. y. paprastoji *Brasiliano*, pagerintoji *Brasiliano*; *Washington Navel*, paprastoji *Washington navel*, pagerintoji *Washington Navel*, *Washington Navel 3033*, *Navelina* ir jos klonų, t. y. paprastoji *Navelina*, pagerintoji *Navelina* ir *Navelina ISA 315*. Vartoti pateikiami SKVN *Arancia di Ribera* apelsinai turi pasižymėti tokiomis savybėmis: citrusinis vaisius, kurio skersinis skersmuo ne mažesnis kaip 70 mm, ne mažesnis kaip 6 kalibro (pagal Europos klasifikaciją), tipinės rutulio – elipsės formos (kiaušinio, plokščios arba elipsės), turi vidinę užuomazgą; žievės spalva – tolygi oranžinė, žiemos pabaigoje gali būti šiek tiek raudona; aplesino minkštumas vienodas, subtilios ir standžios tekstūros, be sėklų, sultys – oranžinės spalvos; sulčių išeiga ne mažesnė kaip 40 %; kietųjų tirpstančių dalelių – nuo 9 iki 15 brikso laipsnių; rūgštumas – nuo 0,75 iki 1,50; kietųjų tirpstančių dalelių ir titruojamų organinių rūgščių santykis ne mažesnis kaip 8. SKVN *Arancia di Ribera* taikoma tik *extra* arba *I* prekybinės kategorijos apelsinams.

3.3. Žaliava (tik perdirbtiems produktams):

—

3.4. Pašarai (taikoma tik gyvūninės kilmės produktams):

—

3.5. Specialūs gamybos veiksmai, atliktini nustatytoje geografinėje vietovėje:

Siekiant išsaugoti SKVN žymimų apelsinų auginimo kokybę ir tolygumą, auginimo ir pakavimo operacijos turi būti atliekamos 4 punkte apibrėžtoje teritorijoje, nes dėl ilgai trunkančio vežimo ir pasikarjančio kilnojimo gali kilti patogeninės reakcijos ir produktai gali būti užkrėsti.

⁽¹⁾ OL L 93, 2006 3 31, p. 12.

Arancia di Ribera apelsinai chemiškai nėra apdorojami nei prieš skinant ir nuskynus, nei pakuojant. Kadangi ant žievės nėra konservantų, vaisiai labai jautrūs vežimui ir kilnojimui.

3.6. *Specialios pjaustymo, trynimo, pakavimo ir kt. taisyklės:*

SKVN žymimi *Arancia di Ribera* apelsinai rinkai pateikiami tokioje taroje:

- ne didesnio kaip 25 kg medžio, plastmasės ar kartono talpose ir (arba) padėkluose,
- ne didesnio kaip 5 kg svorio tinkleliuose,
- ne didesnio kaip 40 kg svorio padėkluose su skyreliais.

Talpos, tinkeliai ir indeliai turi būti užplombuoti, kad nepažeidus plombos turinio išimti nebūtų įmanoma.

3.7. *Specialios ženklavimo etiketėmis taisyklės:*

Pakuotės turi būti paženklintos etiketėmis, kuriose aiškiais įskaitomomis didžiosiomis raidėmis turi būti užrašyta:

- pavadinimas *Arancia di Ribera D.O.P.* ir logotipas, didesnėmis nei kitų ant etiketės esančių užrašų raidėmis,
- apelsinų veislė: *Brasiliano*, *Washington navel* arba *Navelina*,
- augintojo ir pakuotojo ir (arba) pakavimo įmonės pavardė ar pavadinimas, adresas,

prekybinės kategorijos *Extra* arba *I*.

Kitokius apibūdinimus, kurių nebuvo aiškiai numatyta, pridėti draudžiama. Tačiau leidžiama nurodyti privačių prekių ženklų pavadinimus, jei jie nėra giriamojo pobūdžio ir neklaidina pirkėjų, taip pat įmonės, kuriai priklauso medelynas, kuriame išaugintas vaisius, pavadinimą bei kitas teisės aktų leidžiamas faktines nuorodas, kurias įmanoma patikrinti. Vaisių nuraškymo laiko nurodyti neįprivaloma.

SKVN *Arancia di Ribera* logotipas atrodo taip:

užrašai *Arancia di Ribera D.O.P. Denominazione Di Origine Protetta* užrašyti Textile šriftu, *Arancia di Ribera* užrašas – mažosiomis raidėmis, išskyrus pirmąsias žodžių (išskyrus prielinksni *di*) raides, *DOP* – didžiosiomis raidėmis, atskirtomis taškais, visas užrašas *Denominazione di Origine Protetta* – didžiosiomis raidėmis. Žodžiai *Arancia di Ribera* iš viršaus apvesti stilizuotu kontūru, primenančiu tipinę *Arancia di Ribera* vaisiaus formą ir spalvą – stambaus kalibro, oranžinės spalvos žievė ir dideli lapai. *DOP* santrumpos kairėje stilizuotai pavaizduotas Sicilijos salos kontūras. Ant talpų tvirtinamose etiketėse aiškiais ir įskaitomomis raidėmis turi būti įrašyti tokie užrašai:

4. Glaustas geografinės vietovės apibūdinimas:

Arancia di Ribera auginimo teritorija driekiasi *Verdura*, *Magazzolo*, *Platani* ir *Carboj* upių bei jų intakų pakrantėmis, į ją patenka provincijos *Agrigente* vietovės, kuriose yra šios komunos: *Bivona*, *Burgio*, *Calamonaci*, *Caltabellotta*, *Cattolica Eraclea*, *Cianciana*, *Lucca Sicula*, *Menfi*, *Montallegro*, *Ribera*, *Sciacca*, *Siculiana* ir *Villafranca Sicula* bei Palermo provincijos komuna *Chiusa Sclafani*.

5. Ryšys su geografine vietove:

5.1. Geografinės vietovės ypatumai:

Vietovė, kurioje auginami *Arancia di Ribera* apelsinai, yra tikra apelsinų auginimo oazė, iš esmės išsiskirianti iš kitų citrusinių vaisių auginimo vietovių. Apelsinų giraitės driekiasi *Verdura*, *Magazzolo*, *Platani* ir *Carboj* upių ir jų intakų pakrantėmis. Dirvožemiai priklauso verstžemiams ir jauniems dirvožemiams, dėl mineralų gausos ir dėl tekstūros jų agronominis potencialas didelis.

Vasarą, siekiant kompensuoti lietaus trūkumą, apelsinų giraitės, kuriose auginami *Arancia di Ribera* apelsinai, drėkinamos pasitelkiant kanalų sistemą, kuriai naudojamas *Castello*, *Arancio* ir *Prizzi* užtvankų vanduo, kuris patenka atitinkamai iš *Magazzolo*, *Carboj* ir *Verdura* upių.

Minėti vandens šaltiniai teikia daug ir geros kokybės vandens, kurio sudėtis yra geros pusiausvyros, jo laidumas žemas, jame nėra teršalų.

Netoli esanti jūra ištisus metus sudaro tokias temperatūros ir drėgmės sąlygas, kurios puikiai atitinka apelsinų fiziologinius ir aplinkos poreikius. Nepalankių gamtos reiškinių, tokių kaip šalnų ar *sciocco* vėjų, kurie auginamoms kultūroms padaro daug žalos, sukeltų nuostolių pasitaiko labai retai.

5.2. Produkto ypatumai:

Arancia di Ribera apelsinai ypatingi tuo, kad yra labai sultingi ir lengvai kramtomi, nes membrana sudaryta iš segmentų ir pūslelių; kramtymas beveik visada siejamas su tirpumo pojūčiu.

Arancia di Ribera apelsinai pasižymi dideliu kietųjų tirpstančių dalelių ir rūgščių santykiu, traškumu ir ilgai išliekančiu skoniu, todėl jie ypač tinkami vartoti švieži, nes yra labai saldūs ir neturi kartumo. Dar viena išskirtinė *Arancia di Ribera* apelsinų savybė – ryški oranžinė žievės ir sulčių spalva.

5.3. Priežastinis geografinės vietovės ir kurios nors produkto savybės (SKVN produktams) arba ypatingos savybės, gero vardo ar kitos ypatybės ryšys (SGN produktams):

Arancia di Ribera apelsinų savybės susijusios su istorinių, gamtinių veiksnių, kaip klimatas, dirva, vanduo, bei vietos augintojų įgūdžiu deriniu.

Dirvoje gausu pirminių lengvai besijungiančių mineralų, didelės katijonų mainos gebos (> 20 meq/100 g), dėl šių savybių labai padidėja judriojo kalio, kurį įsisavina augalas, koncentracija. Didelis kalio kiekis, kuris gerina cukraus judėjimą tarp šaknų, lapų, šakų ir vaisių, taip pat tipinės Viduržemio jūros zonos būdingos klimato sąlygos, iš esmės padidina cukraus kiekį ir skonines *Arancia di Ribera* savybes.

Šiose vietovėse iš sąnašinių nuosėdų sudaryti dirvožemiai pasižymi tolygia tekstūra, kuri susijusi su dideliu molio kiekiu, juose yra smėlio ir dažnai akmenukų. Todėl jie labai pralaidūs orui bei vandeniui ir sudaro sąlygas biologiniams procesams, o kartu ir palankios mikrofloros vystymuisi, kuri skatina organinių medžiagų sintezę ir taip palengvina maistingųjų elementų ir vandens įsisavinimą ir padidina sulčių kiekį. Dėl puikios *Magazzolo*, *Carboj* ir *Verdura* upių vandens kokybės ir gausos bei neužterštos dirvos drėkinimas labai geras ir idealiai tinka vaisių organoleptinėms savybėms pagerinti. Būtent dėl dirvos ir klimato savybių vaisius įgyja ryškią oranžinę spalvą ir tampa labai sultingas, todėl yra laikomas gera veisle sultims.

Nuo 1950 m. vaisiai tarptautinėse rinkose žinomi *Arancia di Ribera* vardu. Jie tapo dar populiariesni, kai nuo 1966 m. pradėta organizuoti *Fiera Mercato* mugė, kuri nuo 1985 m. *Sagra dell'Arancia di Ribera* švente. Iš istorinių dokumentų matoma, kad *Verdura* slėnyje nuo XIX a. pradžios auginami puikūs apelsinai, juose teigiama, kad vietovėje gausu gėlo vandens ir kad vietos produkcija buvo vežama į Palermą ir eksportuojama į Ameriką.

Svarbiausias auginimo procese visada buvo ūkininkas, sugebėjęs geriausiai pasinaudoti geru veislės prisitaikymu prie vietovės ir įdiegti paprastas, tačiau veiksmingas naujoves, kurios leido *Arancia di Ribera* auginimą priderinti prie šiuolaikinių ūkininkavimo reikalavimų, kartu nepažeidžiant tradicijų ir vietos kultūros. Kai kurios iš šių naujovių sudarė sąlygas ilgainiui sutaupyti valdymo išlaidas, susijusias su žemo spaudimo laistymo vamzdyno sistema, kuri leidžia taupyti vandenį, taip pat su pneumatinėmis genėjimo žirkklėmis. *Ribera* ūkininkavimo vietovė jau daug dešimtmečių dėl darbuotojų kompetencijos, augintojų įdiegtų pažangių techninių auginimo metodų ir išauginamos produkcijos kokybės gerai žinoma ne tik regione, tačiau kai kuriais atvejais ir šalyje, ir toliau sėkmingai vystosi.

Nuoroda į specifikacijos paskelbimą:

Konsoliduotą produkto specifikaciją galima rasti interneto svetainėje

— adresu: http://www.politicheagricole.it/DocumentiPubblicazioni/Search_Documenti_Elenco.htm?txtTipoDocumento=Disciplinare%20in%20esame%20UE&txtDocArgomento=Prodotti%20di%20Qualit%E0>Prodotti%20Dop,%20Igp%20e%20Stg

arba

— tiesiogiai Ministerijos interneto svetainėje (<http://www.politicheagricole.it>), spausti „Prodotti di Qualità“ (Kokybiški produktai) (kairėje ekrano pusėje), po to – „Disciplinari di Produzione all'esame dell'UE [regolamento (CE) n. 510/2006]“.

2010/C 135/11	Įregistravimo paraiškos paskelbimas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 510/2006 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos 6 straipsnio 2 dalį	25
2010/C 135/12	Įregistravimo paraiškos paskelbimas pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 510/2006 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos 6 straipsnio 2 dalį	29

2010 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 100 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis kompaktinis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	770 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis kompaktinis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	400 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), kompaktinis diskas, leidžiamas du kartus per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	300 EUR per metus
<i>ES oficialusis leidinys</i> , C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame kompaktiniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2010 metais kompaktinius diskus pakeis skaitmeniniai diskai.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT